

Valaistusta parantamalla myös arki sujuvoituu

6 Pienetkin keinot energiahävikin
torjumiseen kannattavat

12 Käytetyt aarteet kestävät ja
tuovat kotiin tunnelmaa

AUTOMAALAAMO - BILMÅLERI

Maalaamo · Kolarivauriot · Vahinkotarkastukset
...kaikille merkeille!

ColorTeam

www.colorteam.fi

p. 019 230646 | +358 447 760 133

Hitsaajantie 6, 10300 Karjaa

AVOINNA: Ma - To 7-16.30, Pe 7-16

**MITSUBISHI
ELECTRIC**

Ilmalämpöpumput

MSZ-LN25VGW

Alk. **2530€** asennettuna!

Mitsubishi Electric -lämpöpumput
on tehty toimimaan Suomen
ankarissa olosuhteissa.

MSZ-AY25VGK

Alk. **2245€** asennettuna!

Mitsubishi Electric -ilmalämpöpumppu
tuottaa kotiisi edullista lämpöä

LAAJA VALIKOIMA ILMA-VESILÄMPÖPUMPPUJA

YMPÄRISTÖYSTÄVÄLLINEN

R32

Ilma-vesilämpöpumppu ottaa lämmitysenergian ilmasta ja
siirtää sen veteen. Se soveltuu siksi vesikeskuslämmitteisen
talon lämmityslaitteeksi, ja sillä voi helposti korvata öljykattilan.

Edustamme seuraavia valmistajia:

**Sähkötalot
Elhuset**

Elina Kurjenkatu 4
10300 Karjaa
019 - 233 060

Ma-pe
9.00-17.00
La 9.00-13.00

www.ek-automatic.com

TEKNO-TEST

www.tekno-test.fi

GLORIA

PFAS-FRI VÄTSKESLÄCKARE

EU förbjuder PFAS-föreningarna i handbrandsläckare för att skydda människors hälsa och miljön. Senast 31.12.2030 skall alla handbrandsläckare som innehåller PFAS vara ur användning.

Våra nya vätskesläckare är redan nu fria från PFAS!

PFAS-VAPAA NESTESAMMUTIN

EU kielteä PFAS-yhdisteiden käyttö käsiammuttimissa. Tavoitteena on suojella ihmisten terveyttä ja ympäristöä. Kaikki PFAS-yhdisteitä sisältävät käsiammuttimet on poistettava käytöstä viimeistään 31.12.2030.

Meidän uudet nestesammuttimet ovat jo nyt PFAS-vapaita!

FLUORINE-FREE

GLORIA SD6 P

6lit.

PFAS-fri Vätskesläckare
PFAS-vapaa Nestesammutin
(34A 144B)

Vi erbjuder även:

- Brandsäkerhetsprodukter
- Brandsläckargranskning
- Linde flytgas och industrigas
- Flytgasinstallationer och granskningar
- Honda småmaskiner

Meiltä myös:

- Paloturvallisuustuotteet
- Sammutintarkastukset
- Linde nestekaasut sekä teolliset kaasut
- Nestekaasuasennukset ja tarkastukset
- Honda pienkoneet

Butiken öppen må - fre 7:30 - 16:00 / Myymälä avoinna ma - pe 7:30 - 16:00

045 248 9609 | Industrigatan 3, 10600 Ekenäs | info@tekno-test.fi

Kotimaiset laatuokeittiöt Pohjanmaalta

Zacus myymälät:

Perniö

Haarilantie 2, 25500 Perniö
Vesa Uuttu, 040 721 0209
vesa.uuttu@zacus.com

Tammisaari

Puutavaratalo/Trävaruhuset
PehrSommarin katu 14, 10600
Tammisaari
Anne Antin-Ekblad, 040 826 0323

Kemiö

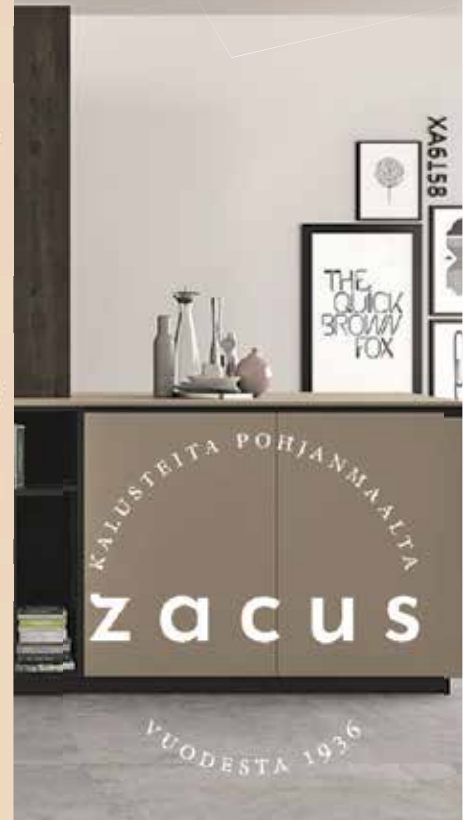
Ab Engelsby Verk/Engelsbyn
Tehtaat Oy
Sahatie 7, 25700 Kemiö
Jens Törnqvist, 040 507 5090
jens@engelsbyverk.fi

www.zacus.com

Rahoitusmahdollisuus

Katso
ajankohtaiset
keittiötarjoukset
sivultamme!

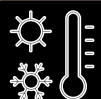
Tilaa/Beställ LÄMMITYSÖLJYÄ BRÄNNOLJA

Asiakasomistajille 5 senttiä alennusta litrahinnasta.

Alennusta myös S-Business-kortilla. Ei Bonusta.

Ägarkunder får 5 cent rabatt på literpriset.

Rabatt också med S-Business-kortet. Ingen Bonus.

tilaalammitysoljy.fi

Tilaukset myös puhelimitse
Beställningar även per telefon
ark./vard. klo/kl. 9-15

010 762 6200 (pvm/mpm/lna/msa)

VARUBODEN-OSLA

turn to the experts

TOSHIBA
Leading Innovation >>>

LÄMMITYKSEN,
JÄÄHDYTYKSEN JA
ILMASTOINNIN RATKAISUT
KYLMAKELLAREIDEN HUOLLOT
JA SANEERAUKSET

AC & Heating System Oy

Jukka Lehto puh. 050 309 8915
jukka.lehto@ach-system.fi

Henri Virtanen puh. 040 684 0445
henri.virtanen@ach-system.fi

Polttolaitoksenkatu 1, 20380 Turku | Ahjokuja 3, 10960 Hanko
www.ach-system.fi

Omakoti

www.omakotilehdet.fi
facebook.com/omakotilehti

Ilmestyminen

Nro 1/2025	vko	11
Nro 2/2025	vko	25
Nro 3/2025	vko	39
Nro 4/2025	vko	49

Jakelu ja levikki
Jakelulevikki 9 000 kpl

Pientalot Hangon, Inkoon
ja Raaseporin taajamissa.

Julkaisija ja kustantaja
Nexus Media Oy
Kuninkaankatu 24 A
33210 Tampere
toimisto@nexme.fi

Päätoimittaja
Petri Kaukonen
p. 0400 770 203
petri.kaukonen@nexme.fi

Toimitus
Mari Pihlajaniemi
p. 045 276 5998
toimitus@nexme.fi

Mediamyynti
Nexus Media Oy toimisto
p. 0400 772 229
toimisto@nexme.fi

Taitto ja
ilmoitusvalmistus
Nexus Media Oy
aineistot@nexme.fi

Paino
Sanoma Manu Oy

Etukannen kuva
Kuviophoto, Anders Portman

Lehti noudattaa ilmoitusten jul-
kaisusääntöjä. Reklamaatiot on
tehtävä 7 vr:n aikana ilmoituk-
sen julkaisemisesta Nexus Media
Oy:lle. Suurin mahdollinen vas-
tuu ilmoituksen julkaisemisessa
sattuneesta virheestä tai poisjää-
misestä sekä sen aiheuttamista
vahingoista on ilmoituksen hinta.
Mikäli ilmoitusmateriaali saapuu
aineistopäivän jälkeen Nexus Me-
dia Oy ei ole velvollinen korvaa-
maan painovirheitä. Ilmoituksesta
lähetetään oikovedos sopimuksen
mukaan. Peruutukset viimeistään
aineistopäivänä. Jos ilmoitus on
ehditty valmistaa ennen peruut-
tusta, veloitetaan siitä 50 % ilmoi-
tuksen hinnasta.

Tässä lehdessä

- 3 Pääkirjoitus
- 4 Ajankohtaista
- 6 Kodin energiavuodot kuriin
- 9 Kolumni: Tuulahduksia Euroopasta
- 10 Lattiaremontti ja lattiamateriaalit
- 12 Sisustaminen pienellä budjetilla
- 14 Nykyhetken takkatrendejä
- 16 Helena Ahti-Hallbergin loma-asunto
- 18 Kodin valaistuksen suunnittelu
- 20 Joulunviettoa Suomessa
- 22 Ajanviete

Petri Kaukonen
Päätoimittaja

Koti on aina
huolenpidon arvoinen

Mistä kodille juuri sille sopivat asukkaat – ja päinvastoin? Toisinaan vanha asukas olisi jo aivan valmis luopumaan ta-
lostaan ja ostajaehdokaskin löytynyt, mutta kauppvoja ei vain
saada syntymään.

Yle kartoitti syyskuussa kiinteistönvälittäjien näkemyksiä
nykyisestä asuntokauppatilanteesta. Yleinen käsitys oli, että
pankit ovat tällä hetkellä nihkeitä myöntämään lainaa talon
ostamiseen, ainakin jos talo vaatii peruskorjausta. Remont-
tikuntoisten tai haja-asutusalueilla sijaitsevien asuntojen
kohdalla lainansaannin esteenä olivat kiinteistönvälittäjien
mielestä etenkin vakuudet – talon oma vakuusarvo kun voi
olla vähäinen ennen kuin tarpeellinen remontti tai remontit
on saatu tehtyä.

Elämäntilanteet kuitenkin muuttuvat, ja rakaskaan omako-
titalo ei ole aina enää se itselle sopivin asumismuoto. Silloin
sen antaisi mielellään enemmän tilaa kaipaavien käsiin. On-
kin harmillista, jos unelmien koti ei päädy sitä arvostaville ja
ennen kaikkea tarvitseville asukkaille, koska pankkien laina-
hanat ovat tiukasti kiinni.

Muistetaan siis huolehtia talon remonttitarpeet kuntoon
ajallaan – ei pelkästään oman asumismukavuuden, vaan
talon ja sen arvon vaalimista varten. Koti huolehtii asukkais-
taan, kunhan asukkaat huolehtivat kodista!

Lämpimin terveisin,

Petri Kaukonen
päätoimittaja

HANGON AUTOHUOLTO

NAPAKKAA
PALVELUA LÄHELLÄSI!

Hangon
Autohuolto

Hemming Elfvingin tie 6,
10960 Hanko Pohjoinen
puh. 045-7876 4391
myynti@hangonautohuolto.fi
www.hangonautohuolto.fi
Avoinna klo 9.00 - 17.00

Sisätyöt / Inomhus

Ulkotyöt / Utomhus

REMONTTI- JA
KUNNOSSAPITOPALVELUT
Länsi-Udellamaalla.
RENOVERINGS- OCH
UNDERHÅLLSTJÄNSTER
inom Västra Nyland.

Ota yhteyttä! Tag kontakt!

JaniKan Oy

050 556 9992
info@janikan.fi

www.janikan.fi

» LYHYESTI

Lämmityskausi lähestyy: onko kiinteistössä kaikki kunnossa?

Kiinteistön talotekniikan järjestelmät ja automatiikan säädöt kannattaa laittaa ajoissa kuntoon lämmityskauden varalle, vaikka syksy vielä lämpimältä näyttäisikin, huomautti valtion kestävän kehityksen yhtiö Motiva syyskuussa. Kulutuksen seuranta on yhä tärkeämpää paitsi energian ja kustannusten säästön myös järjestelmien vikaantumisen havaitsemisen vuoksi.

– Syyskauden tarkastuksilla ja huolloilla estetään ongelmien syntyminen. Myöhemmin talvella pitää kuitenkin muistaa varmistaa järjestelmien toimivuus, toteaa asiantuntija **Veli-Matti Virtanen** Motivasta.

Järjestelmien testaamisen voi aloittaa lämmitysjärjestelmästä. Sekä vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän että sähkölämmityksen asetusarvot voi nostaa testimielessä ylöspäin ja katsoa, miten lämmitysjärjestelmä seuraa muuttuneita arvoja. Samalla tavalla voidaan testata ilmanvaihtojärjestelmän toiminta. Manuaalisen testaamisen jälkeen on tietysti tärkeää muistaa palauttaa asetukset niiden lähtötasolle.

Termostaatit kuntoon ja kulutus kuriin

Mekaaniset termostaatit, kuten vesikiertoisten pattereiden termostaatit ja niiden ohjaamat venttiilit, saattavat kesän aikana jumiutua. Kun lämmityskausi on alkanut, ja lämmitysjärjestelmä on herännyt lämmittämään tiloja, kannattaa tarkistaa onko patteri tai siihen menevä vesiputki lämmin. Patterin lämpötilan pitäisi muuttua pienellä viiveellä, kun termostaattia pyöritetään auki ja kiinni. Mikäli patteri pysyy kylmänä, voi termostaatin venttiili olla jumissa.

Lämmityksen, sähkön ja veden kulutustietojen seuraaminen on todella tärkeää kaikille kiinteistön omistajille, ja seuranta kannattaa aloittaa heti lämmityskauden alkaessa. Kulutustietoja seuraamalla voidaan havaita ongelma, joka ei muuten paljastuisi edes järjestelmän testauksella. Mikäli rakennuksessa tehdään energiatehokkuutta parantavia toimenpiteitä, kuten ikkunoiden vaihto, voidaan usein pienentää myös vesikiertoisen lämmitysjärjestelmän säätökäyrrää.

– Automaatiota ja toteutunutta energiankulutusta kannattaa seurata säännöllisesti. Eri laisten tarkistuslistojen käyttö auttaa käytännön varmistuksissa, Virtanen lisää.

Tuloilman asetusarvo säädettävä oikein

Kiinteistön lämmitys voi kokonaisuudessaan koostua useasta rinnakkaisesta lämmitysjärjestelmästä. Tuloilman lämmitys on vain osa kokonaisuutta, yleensä kiinteistön lämmitys tuotetaan pääosin muilla lämmitysjärjestelmillä. Tuloilman asetusarvo määrittää sen, kuinka paljon ilmaa pitää lämmön talteenoton jälkeen vielä lämmittää. Mikäli asetusarvo on liian korkea, ilmaa lämmitetään pahimmillaan niin kuumaksi, ettei se sekoitu kunnolla huoneiston ilmaan. Liian korkea asetusarvo voi johtaa turhan suureen tuloilman jälkilämmitysvastuksen käyttöön, vaikka kiinteistössä olisi käytössä energiatehokkaampiakin lämmitysjärjestelmiä. Tuloilman lämpötila kannattaa säätää noin 16–17 celsiusasteeseen.

Lämmönjakolaitteiston on oltava tasapainossa

Tarkistuksissa löytyneet viat on yleensä syytä korjata pikaisesti. Mikäli huoltotarve ei ole akuutti, se voidaan siirtää kevääseen tai yhdistää johonkin toiseen määräaikaistarkistukseen. Talvikaudella on helppo havaita myös se, onko kiinteistön lämmönjakolaitteisto tasapainossa. Kun lämmönjako toimii oikein ja ylikuumien tilojen lämpötilat on saatu tasoitettua, kiinteistön energiankulutus tyypillisesti pienenee.

Ulkolämpötilan laskiessa myös rakenteiden, ikkunoiden ja tiivisteiden viat tulevat konkreettisesti esille aiheuttaen suurempia lämpöhäviöitä, viihtyisyyden heikkenemistä ja kasvavaa energiankulutusta. Lämpökamerakuvauksella voidaan varmentaa aistinvaraiset epäilyt kylmävuodoista.

Vinkit pähkinänkuoressa:

- Tarkista LTO-järjestelmän toiminta ja säädä ilmanvaihdon tulolämpötila oikeaksi.
- Aseta painovoimaisen ilmanvaihdon tuloilmaventtiilit talviasentoon.
- Tarkista rinnakkaisten lämmitysjärjestelmien toiminta ja asetusarvot sekä termostaatit.
- Selvitä lämmitysjärjestelmän huoltotarve ja tilaa tarvittaessa huolto.
- Selvitä lämmönjaon tasapainotustarve ja tilaa tarvittaessa tasapainotus.
- Hyödynnä tarvittaessa lämpökamerakuvausta.
- Seuraa kulutusta ja paikanna viat.

Rankkasateet voivat yllättää – näin suojaat kotisi ja autosi

Syksyn voimakkaat sateet voivat hetkessä aiheuttaa merkittäviä vahinkoja niin koteihin kuin ajoneuvoihin. Keskinäinen Vakuutusyhtiö Turva muistutti jo alkusyksystä, että monet vahingot ovat vältettävissä ennakkoinnilla ja oikeilla toimintatavoilla.

Rankkasateiden kuormittaessa talojen sadevesijärjestelmiä pienikin tukos voi ohjata veden väärään paikkaan. Katon, rännien ja sadevesikaivojen kunto sekä salaojien toimivuus on hyvä tarkistaa jo ennen sateita.

– Rankkasateet voivat yllättää kenet tahansa. Usein vahingot syntyvät pienistä huolimattomuuksista, kuten lehdistä tukkeutuneista rännistä. Pienellä huollolla voi välttää isoja kosteusvaurioita. Myös pihakalusteet ja tavarat kannattaa siirtää suojaan ennen kovia sateita ja myrskyjä, sanoo Turvan palvelupäällikkö **Matti Hämäläinen**.

Sateen aikana kellaritiloja ja varastoja kan-

nattaa seurata. Jos vettä pääsee sisälle, lisävahinkojen estäminen on tärkeintä, mutta rai-vaustyöt aloitetaan vasta sateen päätyttyä.

Vakuutuksen piiriin kuuluvat poikkeukselliset tulvavahingot, eli tilanteet, jotka ovat harvinaisia ja ennalta arvaamattomia. Rankkasadetulva voi olla korvattava, jos sademäärä on ollut vähintään 30 mm tunnissa tai 70 mm vuorokaudessa. Tavalliset sateet eivät yleensä ole korvattavia, joten oma varautuminen on ratkaisevaa.

– Vakuutus on turva harvinaisia ja ennalta arvaamattomia tilanteita varten, mutta pienillä teoilla voi jokainen ehkäistä vahinkoja etukäteen, kiteyttää Hämäläinen.

Liikenteessä – lammikot ja vesiliirto suurimpia riskejä

Tieosuuksille kertyvä vesi voi olla petollista. Lammikko, joka näyttää matalalta, saattaa kät-

keä syviä kuoppia tai aiheuttaa moottorivaurion, jota kaskovakuutus ei välttämättä korvaa.

– Tyypillinen vahinkotilanne on, kun ajoneuvolla ajetaan vesilammikkoon ja tästä seuraa moottorivaurio. Veden pinnan ei tulisi koskettaa auton pohjaa. Veteen ei kannata ajaa, jos ei tiedä sen syvyyttä. Turvallisin vaihtoehto on kiertää tai kääntyä takaisin, muistuttaa Turvan palvelupäällikkö **Sanna Luotio**.

Vesiliirron riski kasvaa erityisesti sateen alussa, kun teiden urat täyttyvät. Hyväkuntoiset renkaat, oikeat rengaspaineet ja tilannenopeuden laskeminen vähentävät vaaraa. Näkyvyyden heikentyessä on parasta pysähtyä turvalliseen paikkaan.

Pysäköintipaikka kannattaa valita korkealta ja avoimelta alueelta. Matalat paikat, kellaripy-säköinti, sadevesikaivojen läheisyys ja puiden alla pysäköinti altistavat autoa tulva- ja myrskyvahingoille.

65 prosenttia suomalaisista omistaa liikaa tavaraa

65 prosenttia, kaksi kolmasosaa, suomalaisista on itse sitä mieltä, että he omistavat liikaa tavaraa. Tavaraöveri painottuu naisiin. Heistä 72 prosentilla on liikaa tavaraa. Miehistä prosentti on 58.

39 prosenttia suomalaisista karsii kotoaan ylimääräistä tavaraa pois useammin kuin keran vuodessa. Yli puolet heittää karsimaansa tavaraa roskiin. Roskiin heittävät enemmän miehet kuin naiset.

– 70 prosenttia suomalaisista myy käyttö-tavaraomaisuuttaan. Se on suuri muutos 10 edellisen vuoden aikana. Naisista myy 78 prosenttia, miehistä 64. Tämä kulttuuri on kasvanut koko vertaiskaupan helpottumisen myötä. Se on verkkokauppaistumista, vertaiskauppa-sivusto Torin johtaja **Jenni Tuomisto** toteaa.

– Toki kehitettävää riittää. Roskiin heittäminen on hirveän tavanomaista. Voisimme päästä ajatteluun, että käyttökelpoisen tavaran roskiin heittäminen on virhe. Vaikka tavara olisi toiselle turha, aina se on jollekulle toiselle löytö, Tuomisto sanoo.

Tiedot selviävät heinäkuussa valmistuneesta Suuri vertaiskauppatutkimus 2025 -kyse-lytutkimuksesta. Sen teetti Tori ja toteutti tutkimusyhtiö Bilendi. Vastaajina oli 1000 täysi-ikäistä suomalaista, puolet naisia ja puolet miehiä. Otos vastaa iän, sukupuolen ja asuinalueen osalta maan väestöä.

Lapin yliopiston väitöskirjatutkimus on arvioinut keskiverron suomalaisperheen omistavan 10 000–50 000 tavaraa.

Turhakkeet hillotaan varastoon ja mökille

Joka viides suomalainen sulloo ylimääräisiä tavaroita vain kaappiin. Joka kolmas vie myös askeleen pidemmälle, varastoon. Miehistä joka kymmenes kuskaa turhakkeensa klassiseen tavaran varastoimispaikkaan mökille.

– Kaappeihin, varastoihin ja mökeille hillottu tavara on käytännössä hyödyntämätöntä varallisuutta. Koko Suomen mittakaavassa tämä makaava varallisuus on iso määrä euroja poissa ostovoimasta. Ja mitä kauemmin tava-

raa säilöö, sitä herkemmin aika ajaa siitä ohi ja myyminen hankaloituu, Tuomisto kertoo.

Käytettyjä tavaroitaan myyville suomalaisille yleisin motivaattori on rahan tienaaminen. 39 prosenttia myy ennen muuta siksi.

Miehet heittävät lasten tavaraa roskiin selkeästi naisia enemmän

Joka kolmas suomalainen heittää käyttökelpoisia vaatteita roskiin. Se on yhtä yleistä naisille ja miehille. Lastenvaatteiden ja -tarvikkeiden kohdalla on selkeä eroavaisuus, sillä naisista miltei kukaan ei heitä käyttökelpoista lasten tavaraa roskiin, mutta miehistä niin tekee 3 prosenttia.

Miehistä joka kymmenes heittää käyttökelpoista elektroniikkaa roskiin.

– Noin puolet suomalaisista, 47 prosenttia, ei kiinnitä huomiota siihen, mitä kaikkea käyttökelpoista menee roskiin. Eivät siis tiedä, mitä tulee heitettyä. Käytetty tavara ei ole roskaa, mutta se päättyy roskiin yllättävän usein, Tuomisto kommentoi.

Talvi lähenee ja koteja täytyy taas lämmittää. Erityisesti vanhoissa taloissa jopa kolmannes lämpöenergiasta saattaa vuotaa ulos ilmanvaihdon mukana.

Teksti: Ulla Sirén

Älä pelkää lämpövuotoa, pysäytä se

Syksyllä monia omakotitalon omistajia painavat edessä olevan talven lämmityshuolet. Energiahävikin torjumiseen on olemassa monenlaisia apukeinoja, joista pienetkin kannattaa hyödyntää. Edun voi lukea lämmityslaskusta.

Lämmitykseen kuluu talvikaute-
na huomattava määrä energiaa, oli-
pa lämmitystapa mikä tahansa. Vielä
pahempaa on, jos tietää että kallista
lämmitysenergiaa vuotaa koko ajan
hukkaan.

Energiavuoto tarkoittaa eri asioi-
ta sen mukaan, mitä kautta energiaa
kulkeutuu ulos rakennuksesta. Sitä
voi kadota ilmanvaihdon tai käyttö-
veden mukana tai suoraan rakentei-
den läpi ikkunoiden, julkisivun, ylä-
pohjan ja jonkin verran myös alapoh-
jan kautta.

Asiantuntija Teemu Kettunen Mo-

tiva Oy:stä sanoo, että jos asunnon
lämmönkulutus on korkea tai siel-
lä tuntuu jatkuvasti vetoa, kannattaa
selvittää mahdollisuuksia pienentää
lämpövuotoa.

– Lämpövuotoja voivat aiheuttaa
esimerkiksi rakenteiden huono il-
manpitävyys, heikko eristystaso tai
ilmanvaihdon lämmön talteenoton
huono hyötysuhde tai sen puuttumi-
nen kokonaan, hän selittää.

Kettusen mukaan vanhassa oma-
kotitalossa jopa noin kolmannes
energiasta voi poistua ilmanvaihdon
mukana. Tiiveyden lisääminen vai-

kuttaa lämmön tuntemukseen asun-
nossa, vaikka huonelämpötilaa ei si-
nänsä nostettaisi. Pääinvastoin sitä voi
jopa laskea.

– Asunnossa voi viihtyä matalam-
massa lämpötilassa, koska vedontun-
ne vähenee. Ilmanvaihdesta ei kui-
tenkaan saa tinkiä, vaan sitä kannat-
taa parantaa tarpeen mukaan korja-
usten yhteydessä, Kettunen muistut-
taa.

Hänen mukaansa lämpövuotoja
pienentämällä on mahdollista sääs-
tää lämmityslaskussa jopa kymmeniä
prosentteja lähtötilanteesta riippuen.

Tiivistyskuuri iän mukaan

Kun puhutaan omakotitaloista, pu-
hutaan keskenään hyvin erityyppi-
sistä rakennuksista, joiden ikähaita-
ri venyy vähintään 200 vuoden ver-
ran. Siksi ei ole yhtä yksiselitteistä
ohjeistusta, jota noudattamalla läm-
pövuodoista päästään. Uudet talot
rakennetaan alun alkaen energiate-
hokkaiksi pelkästään sen vuoksi, että
rakentamismääräysten vaatimukset
tiukentuvat jatkuvasti sekä ilmanpi-
tävyiden, eristysten että ilmanvaih-
don suhteen. Esimerkiksi läm- ➤

KULTA HOPEA KIERTUE

OSTAMME KULTAA, HOPEAA, ARVO- JA KERÄILYESINEITÄ

Kelloja, vanhoja rahoja, seteleitä, kolikoita, Moneta, militariaa, postimerkkejä, vinyylilevyjä ja rihkamaa yms.

KIERTUEAIKATAULU: Olemme parkkipaikalla

Torstai 04.12.2025

09:00-10:00 Kulosaari Alepa
10:10-11:15 Laajasalo Kauppakeskus Saari
11:30-12:45 Roihuvuori K-Market
13:00-14:30 Itäkeskus ABC
14:45-15:45 Kontula Neste
16:00-17:00 Pihlajisto Hesburger

Perjantai 05.12.2025

09:00-10:00 Hakaniemi Ympyrätalo
10:15-11:15 Pasila, Neste K Eläintarha
11:30-13:00 Käpylä K-Market Masurkka
13:20-14:30 Ylä-Malmin tori
14:40-15:40 Pukinmäki Alepa
15:50-17:00 Oulunkylä Neste

Lauantai 06.12.2025

09:00-10:00 Töölö McDonald's,
10:20-11:30 Arabianranta K-Market
11:50-13:10 Jakomäki S-Market
13:30-14:50 Vuosaari McDonalds's
15:10-15:50 Mellunmäki Alepa
16:00-17:00 Herttoniemi S-Market

Sunnuntai 07.12.2025

09:00-09:45 Sorsakivi K-Market
10:00-11:20 Kauppakeskus Liila
11:30-12:00 Latokaski K-Market
12:15-13:00 Nihtisilta ABC
13:20-14:20 Niipperi K-Supermarket
14:30-15:00 Kalajärvi K-Market
15:15-16:00 Kunkku K-Supermarket
16:15-17:00 Kauniainen Kauppakeskus Grani

Maanantai 08.12.2025

09:00-09:45 Lehtisaari Alepa
10:00-11:30 Tapiolan tori
11:45-13:00 Kauppakeskus Merituuli
13:15-14:30 Lähderanta S-Market
14:50-16:10 Espoon Keskus tori
16:30-17:00 Karakallio Lidl

Tiistai 09.12.2025

09:30-10:10 Kivenlahti K-Market
10:30-11:30 Masala K-Market
11:50-13:00 Kirkkonummi Tokmanni
13:20-14:30 Siuntio S-Market
14:45-15:45 Inkoon tori
16:00-16:30 Mustio K-Market
17:15-18:15 Karjaan tori (kävelykatu)
18:35-19:35 Tammisaari Tokmanni

Keskiviikko 10.12.2025

9:00-10:20 Hanko tori
10:25-11:15 Hanko Tokmanni
11:50-13:00 Tammisaaren rautatieasema
13:20-14:15 Tenhola Sale
14:30-15:15 Pohja S-Market
15:30-16:30 Karjaa Lidl

Torstai 11.12.2025

09:00-09:50 Vantaa Hesburger Jumbo Drive in
10:40-11:25 Karkkila K-Supermarket
11:45-12:45 Vihti K-Supermarket
13:00-14:00 Ojakkala K-Market
14:10-16:00 Nummelan tori
16:25-17:00 Veikkola Neste

Perjantai 12.12.2025

09:00-10:00 Nummela Tokmanni
10:15-11:30 Tynninharju Lidl
11:40-12:40 Lohja McDonalds Tokmanni
13:00-14:00 Lohja ABC
14:20-15:45 Lohjan tori
16:00-17:00 Lohjanportti K-Market

Lauantai 13.12.2025

09:00-10:30 Hämeenkylä K-Supermarket
10:45-11:45 Martinlaakso Alepa
12:15-13:15 Koivuhaka S-Market
13:30-14:50 Tikkurila McDonald's
15:20-17:00 Kerava Puuilo

Sunnuntai 14.12.2025

09:00-10:00 Martsari K-Supermarket
10:15-11:15 Tikkurila Teboil
11:30-13:00 Koivukylä S-Market
13:30-14:30 Jokela S-Market
14:45-16:00 Kellokoski Alepa
16:20-17:00 Järvenpää Tokmanni

Maanantai 15.12.2025

09:00-10:15 Klaukkala S-Market
11:00-12:00 Nurmijärvi tori
12:30-13:30 Järvenpää tori
13:50-15:10 Keravan tori (Kävelykatu)
15:20-16:10 Tuusula S-Market
16:30-17:00 Tammisto Citymarket

Tiistai 16.12.2025

09:00-09:45 Söderkulla Lidl
10:00-11:00 Nikkilä S-Market
11:15-11:45 Pornainen Sale
11:55-12:25 Monninkylä Sale
12:35-13:05 Askola Sale
13:30-14:15 Tarmola K-Supermarket
14:45-15:45 Loviisa Tokmanni
16:15-17:00 Porvoo Kauppatori

Keskiviikko 17.12.2025

09:00-09:45 Sorsakivi K-Market
10:00-11:20 Kauppakeskus Liila
11:30-12:00 Latokaski K-Market
12:15-13:00 Nihtisilta ABC
13:20-14:20 Niipperi K-Supermarket
14:30-15:00 Kalajärvi K-Market
15:15-16:00 Kunkku K-Supermarket
16:15-17:00 Kauniainen Kauppakeskus Grani

Torstai 18.12.2025

09:00-09:45 Lehtisaari Alepa
10:00-11:30 Tapiolan tori
11:45-13:00 Kauppakeskus Merituuli
13:15-14:30 Lähderanta S-Market
14:50-16:10 Espoon Keskus tori
16:30-17:00 Karakallio Lidl

Perjantai 19.12.2025

10:30-11:00 Hyvinkää, Hankkija
12:00-13:00 Hämeenlinna, Käikälä K-Market
13:15-14:00 Hämeenlinna, Jukola Neste
14:15-15:00 Hämeenlinna, Citymarket Tiiriö
15:15-15:45 Hämeenlinna, Visamäki K-Market
16:30-16:45 Riihimäki, Puuilo

NÄISTÄ MAKSOIMME

2300€

2400€

1300€

7300€

12500€

www.kultahopea.fi

MYYMÄLÄT (OSTO SEKÄ MYYNTI)

Espoo: Harakantie 2, 02650, ti-la 12-18

Helsinki: Annankatu 6, 00120, ma-pe 12-19, la 10-15

Helsinki: Askaistenpolku 2, 00300, ti-pe 9-17

Helsinki: Hollantilaisentie 9, 00330, ma-pe 10-18

Helsinki: Runeberginkatu 40, 00260 ma-la 10-17

Hyvinkää: Uudenmaankatu 29, 05800, ma-pe 9-17

Hämeenlinna: Viipurintie 32, 13210, ma-pe 10-18

(Avataan 08.12.2025)

Tampere: Aaltosenkatu 27, 33500, ma-pe 10-18

Turku: Yliopistonkatu 24, 20100, ti-la 10-17

Vantaa: Topaasikuja 2, 01700, ma-pe 9-17

LAADUKKAAT KÄSINPESUT alk. 25 €!
SISÄPESUT, VAHAUKSET, KIILLOTUKSET
JA KERAAMISET PINNOITTEET

www.hangonautopesu.fi • 044 491 4302
Moottorikatu 2, Euromasterin takapiha

HANGON KOIRATRIMMAUS
HANGÖ HUNDTRIM
www.hangonkoiratrimmaus.fi

Meillä myynnissä myös koirien kaulapannat, hihnat, herkut sekä muut hoitotuotteet. Tervetuloa ostoksille!

Maria Sjöberg
 Täktomintie 364, 10900 Hanko
040-848 2369
maria.sjoberg.88@hotmail.com

Omakoti
www.omakotilehdet.fi

Tykkää
 meistä Facebookissa!
facebook.com/omakotilehti

Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineistettu.

mön talteenotto, joka aloitettiin jo 1980-luvulla, on 2000-luvun aikana muuttunut normiksi, niin että koneellinen tulo- ja poistoilmanvaihto lämmön talteenotolla kuuluu periaatteessa lähes jokaiseen uuteen asuinrakennukseen.

– Yleissääntö on, että mitä vanhempi rakennus, sitä enemmän lämpö- ja ilmapuotoja siinä on, Teemu Kettunen toteaa.

Vanhimpien hirsirakennusten eristämisessä on alun perin keskitetty enimmäkseen ylä- ja alapohjaan, ei niinkään seiniin, lukuun ottamatta hirsien rakoihin tiivistykseksi tunnettua sammalta ja muita luonnonaineita. Näiden talojen seinien eristeet on yleensä lisätty myöhemmin.

Lautarakenteisissa taloissa, joissa seinissä on ollut purutäyte, on tyypillisesti ongelmana purun painuminen kasaan, jolloin seinien yläosissa voi olla suoranaisia aukkoja eristeissä. Vanhojen puutalojen eristystä parannetaan esimerkiksi lisäämällä selluvillaa, joka sopii yhteen vanhojen materiaalien kanssa.

Rakennuksen tietyt tyypipiirteet voivat lisätä lämmön karkaamista – esimerkiksi 1970-luvulla olivat muodissa suuret, melkein seinän kokoiset ikkunapinnat, jotka päästävät ymmärrettävästi enemmän lämpöä läpi kuin pienemmät. 1980-luvulla ikkunakoko jo pieneni, ja energiakriisin opetuksena omakotitalojen lämpöenergian kuluutukseen alettiin kiinnittää entistä enemmän huomiota.

Veto kuljettaa epäpuhtauksia

”Hirrenraoista vetää kyllä tarpeeksi”, sanottiin ennen vanhaan, kun terveyssisarret neuvoivat kansaa tuulettamaan asuntojaan. Nykytiedon valossa rakenteiden läpi virtaava ilma ei ole ollenkaan terveellistä hengittää, vaan se voi itsessään sisältää haitallisia mikrobeja ja muita epäpuhtauksia. Alapohjan ja sen liitosten kautta sisäilmaan voi kulkeutua vaarallista radonia. Lisäksi rakenteiden vuotokohdat ovat alttiita kosteusvaurioille.

Teemu Kettusen mukaan tyypillisiä ilmapuotokohtia ovat rakenteiden liitoskohdat, kuten ylä- ja alapohjan sekä seinän ja lattian liitokset ja ikkunankarmien ympäristöt.

– Lisäeristettäessä huonokuntoi-

nen eriste pitää poistaa ja korvata uudella. Samalla on hyvä tarkistaa eristeen alla olevan ilman- tai höyrönsulun kunto, Teemu Kettunen neuvoo.

Hyväkuntoisen eristeen päälle voi lisätä uutta. Esimerkiksi yläpohjan lisäeristäminen on yleensä melko yksinkertaista vanhassa talossa, jossa on puru- tai muu eristekerros, jonka päälle voidaan tuoda lisää kerroksia. Tosin Kettusen mukaan paras tapa olisi lisätä uusi eriste lähimmäksi rakennuksen sisäilmaa ja vanha takaisin sen päälle.

Julkisivun lisäeristäminen hoituu yleensä helpoimmin rakennuksen ulkoverhoilun uusimisen yhteydessä. Joskus se onnistuu myös rakennuksen sisäpinnalle sisäseiniä remontoitaessa. Perussääntö on, että eniten vesihöyryn läpäisyä vastustava höyryn- tai ilmansulku tulee rakenteen sisäpintaan, ja rakenne harvenee ulospäin.

Teemu Kettunen muistuttaa, että julkisivun eristysremonteissa ja lisäeristeen valinnassa on ehdottoman tärkeää konsultoida alan ammattilaista. Jos rakenne ei ole kosteusteknisesti toimiva ja oikein suunniteltu, rakennukselle voi aiheutua suuria vahinkoja. Luvanvaraissa korjausrakentamisessa on sitä paitsi noudatettava korjausrakentamisen energiamääräyksiä.

Energiavuotoja jäljittämässä

Kaikkein luotettavin ilmapuotojen jäljittäjä on alan ammattilainen. Vuotokohtia etsitään merkkisavun tai lämpökamerakuvauksen avulla, kun rakennus on ensin alipaineistettu. Erityisen tarkka menetelmä on merkkiainekoe, jossa käytetään merkkiainekaasua, jonka vuotamista seurataan erityisellä mittauslaitteistolla. Menetelmää hyödynnetään esimerkiksi kuntotutkimusten yhteydessä, ja sitä voi käyttää myös laadunvarmistuksessa energiaremontin jälkeen.

Kodin lämpövuotoja kannattaa toki tarkkailla säännöllisesti, eikä kaikkiin tavallisiin toimiin tarvita ammattilaista.

– Kämmentelkää kertoo jo sen, vuotavatko ikkunoiden ja ovien tiivisteet, Teemu Kettunen muistuttaa.

Tavalliset tiivisteet voi vaihtaa itsekin. Vanhojen elastisuutensa kadottaneiden ja sitä mukaa tehoaan menettäneiden tiivisteiden tilalle

Pixabay

Ikkunoiden ja ovien tiivistykseen kannattaa keskittyä, sillä niiden kautta karkaa paljon lämpöä. Oikein tiivistetyn ikkunan ääressä ei tunnu vetoa, joten siinä on viihtyisä olla.

kannattaa valita mahdollisimman laadukkaat uudet, sellaiset, joiden käyttöikä on pitkä. Itse tehtävissä tiivistyksissä on tärkeää tietää, mistä rakennuksen korvausilma tulee – mikäli se on suunniteltu kulkemaan tiivisteiden raoista, niitä ei saa tukkia tiivistystä uusittaessa. Kettusen mukaan tiivisteiden rakoja parempi reitti korvausilmalle olisivat seinä- tai karmiventtiilit, joissa on suodatimet.

Olenneista on kuitenkin tietää, miten oman talon korvausilman otto on suunniteltu, jotta tiivistämisessä ei tule virheitä. Jos talossa on koneellinen ilmanvaihto ja ilmanvaihtokoneessa lämmön talteenotto, on tärkeää muistaa ottaa se käyttöön syksyllä, kun säät kylmenevät.

Valitse energiatehokkuutta

Vanhan omakotitalon energiatehokkuutta parannetaan tyypillisesti julkisivuremontin, ylä- tai alapohjan korjauksen tai ikkunoiden vaihdon yhteydessä. Teemu Kettunen huomauttaa, että ikkunoiden uusiminen ei ole tyypillisesti taloudellista pelkästään energiankulutuksen vähentämiseksi.

– Kuitenkin, jos vanhat heikon energiatehokkuuden ikkunat tarvitsevat suurempaa kunnostusta, kannattaa pohtia, olisiko viisasta vaihtaa ne uusiin. Uusien ikkunoiden valinnassa auttaa ikkunoiden energialuo-

kitus, jossa paras energialuokka on A++, hän selittää.

Ikkunoiden lämmönpitävyysvaatimukset ovat parantuneet vuosien saatossa, joten vanhojen, käyttöikänsä päässä olevien ikkunoiden uusimisen todella pienentää lämmönkulutusta merkittävästi.

Sama koskee ilmanvaihtokonetta – vanha kone kannattaa mielellään vaihtaa uuteen, jos käyttöikä joka tapauksessa lähenee loppuaan.

– Uudet ilmanvaihtokoneet kuluttavat selvästi vähemmän sähköä kuin vanhat, ja niiden lämmöntalteenotto toimii paremmalla hyötysuhteella. Lisäksi uusissa koneissa on usein hiilidioksidi- ja kosteusanturit, jotka ohjaavat ilmanvaihtoa automaattisesti tarpeen mukaan, mikä vähentää energiahukkaa entisestään, Kettunen kertoo.

Takavuosina puhuttiin paljon siitä, että talo ei saa olla liian tiivis, jotta siihen ei kerry kosteutta. Teemu Kettunen oikaisee, että liika tiiveys ei ole rakennuksissa ongelmana vaan huono ilmanvaihto.

– Kun puhutaan liiasta tiiveydestä, sekoitetaan keskenään ilmatiiviys ja ilman vaihtuminen, hän sanoo.

Hänen mukaansa terveessä talossa ilma vaihtuu hyvin ja hallitusti. Hyvän tiiveyden vastaparina ovat kunnolliset korvausilmaventtiilit. Oikein ilmastoidussa talossa taas ei pitäisi olla pelkoa kosteudesta, vaan sen voi rauhassa suunnitella niin tiiviiksi kuin mahdollista. ■

» **KOLUMNI**

Tuulahduksia Euroopasta

Sirpa Pietikäinen
Kirjoittaja on Euroopan parlamentin jäsen.

Omakotitalo sijoituskohteena

Suurin osa suomalaisista asuu omistusasunnoissa, vaikka viime vuosina vuokra-asuminen on ollut kasvussa erityisesti nuorten ikäluokkien keskuudessa. Asunnon ostaminen onkin suurimmalle osalle ihmisistä suurin henkilökohtainen sijoituskohde. Siksi on tärkeää, että tämän merkittävän sijoituksen arvoa voidaan ylläpitää tai mielellään jopa kasvattaa.

Asuntokauppa ei kuitenkaan ole mikään takuuvarma sijoituskohde. Ajan saatossa asuntojen arvo on saattanut laskea merkittävästi tietyillä aluilla ja kasvaa taas eksponentiaalisesti toisaalla. Hyvänä esimerkkinä voidaan pitää vaikkapa omaa Hämeenlinnan omakotitaloani, jonka asuntolainaa maksoin aikoinaan nenääni myöten pois. Nykyisellään sen arvo on kuitenkin romahtanut, eikä asunnon arvolla saisi edes yksiötä Helsingistä.

Asunnosta huolehtiminen, remontointi ja ehostaminen ovat keinoja, joilla sijoituskohteen arvoa voidaan ylläpitää tai nostaa. Omakotitalokiinteistön omistajan on helpompi vaikuttaa oman kiinteistönsä remontoimiseen ja sitä kautta arvonnousuun, sillä asunto-osakeyhtiön asunto-osakkeen remontit vaativat monesti taloyhtiön luvan. Näin ollen omakotitaloasujan on helpompi vaikuttaa esimerkiksi energiatehokkuusremontteihin, kuten aurinkopaneelien asennukseen, kuin taloyhtiön asunnonomistajat.

Sijoittamisessa tulisi pyrkiä myös minimoimaan sijoitukseen liittyvät ylläpitokustannukset, kuten rahastoihin liittyvät hallintokulut. Asunnoissa tämän voidaan ajatella olevan yh-

tiövastike tai luovasti ajateltuna esimerkiksi lämmitys- ja sähkökulut. Energiatehokas asunto on siis ylläpitokustannuksiltaan suopeampi kuin energiaa runsaasti kuluttava asunto. Tähän voidaan vaikuttaa esimerkiksi erilaisilla eristeratkaisuilla, ilmalämpöpumpun asennuksella tai aurinkopaneelien asennuksella, jolloin sähköä voidaan tuottaa omavaraisesti asumisen tarpeisiin.

Remontoiminen ei kuitenkaan ole niin yksiselitteistä, etenkin näivettyvillä alueilla, joissa asuntojen hinnat ovat ehtineet jo laskea merkittävästi. Monesti kattavat peruskorjaukset maksavat enemmän kuin asunnon sen hetkinen arvo on, eikä remontiin näin ollen ole aina saatavilla tarvittavan kokoisia lainoja ilman vakuutta.

Remontoimattoman asunnon voi myös yrittää myydä. Tällöin asunnon arvo on kuitenkin niin matala, ettei sijoittamiaan rahoja saa mitenkään takaisin – ainakaan pääkaupunkiseudun ulkopuolella. Remontoimattomassa asunnossa voi myös pyrkiä elämään mahdollisimman pitkään, mutta monesti omakotitalot vaativat edes jonkinlaisia remontointia hyvän ikääntymisen mahdollistamiseksi. Monella vanhemmalla on myös toive jättää jälkeensä perintöä, jolloin omakotitalon arvoa halutaan ylläpitää myös jälkeläisten vuoksi.

Vihreää siirtymää, hyvää ikääntymistä ja sijoituskohteen arvon ylläpitämistä varten tarvitsemmekin nyt selkeää ohjausta ja kannustinta valtiotasolla, sillä on myös kansantalouden edun mukaista ylläpitää kansalaisten sijoitusten arvoa.

Teksti: Elina Salmi

Uusi lattia raikastaa kodin ilmettä

Kun vanha lattia alkaa näyttää kulahtaneelta tai muuten vain haluaa vaihtaa kodin ilmettä, on aika ryhtyä lattiaremonttiin. Sitä ei kannata säikähtää: lattian uusiminen on useimmiten melko nopea toteuttaa ja näppärä selviää asennuksestaakin itse.

Kuten kaikessa muussakin remontoinnissa, on myös lattiaremontissa huolellinen suunnittelu ja realistinen budjetointi kaiken a ja o. Niiden avulla ja oikeilla valinnoilla voi säästyä pitkä penni. Tehdyssä suunnitelmassa tulee myös pysyä, sillä jokainen muutos, kuten vaikka vaihtaminen toiseen materiaaliin tai uusi yksityiskohta todennäköisesti lisää kustannuksia.

Budjetissa on otettava huomioon kaikki kustannukset. Mikä materiaali lattiaan tulee, tekeekö työn itse vai teettääkö ammattilaisella, pitääkö aluslattiaa tasoittaa tai vanha lattia

purkaa. Myös yllättäville lisäkustannuksille kannattaa jättää vähän joustovaraa.

Suunnittelussa on hyvä huomioida se, millaiseen tilaan uusi lattia tulee ja mitä siltä vaaditaan. Makuuhuoneeseen riittää vähän vähemmän kulutusta kestävä lattia, kun taas eteiseen ja keittiöön pitää valita kosteutta ja kulutusta kestävä materiaali. Myös lapset ja lemmikit vaikuttavat valintoihin, sillä ison koiran kynnet tekevät vaikkapa parketista aika pian selvää jälkeä.

Remontin etenemiseen vaikuttaa

myös vanha lattia. Joissakin tapauksissa muovimaton voi jättää uuden lattian alle, mutta sen alle on kuitenkin hyvä kuitenkin kurkistaa. Varsinkin vanhemmissa taloissa muovimaton alla saattaa piileksiä alkupe räinen, kaunis puulattia. Silloin kannattaa harkita, josko siitä saisi hiomalla ja lakkaamalla kodin uuden kaunistuksen.

Parketti, vinyylilankku, laminaatti vai jokin muu?

Markkinoilla on huima määrä eri

vaihtoehtoja. Koska lattian varmas ti haluaa pysyvän hyvässä kunnossa vuosia tai jopa vuosikymmeniä, kannattaa satsata laatuun. Vanha sanonta ”markalla saa markan tavaran” pitää valitettavasti yhä paikkansa.

Myös materiaalien hintoja kannattaa vertailla ja hyödyntää liikkeiden tarjouksia. Sama tuote saattaa olla toisessa paikassa neliöhinnaltaan selvästi edullisempi ja se näkyy kustannuksissa varsinkin silloin, jos lattiapinta-alaa on paljon.

Lattiamateriaalit vaihtelevat paljon paitsi hinnaltaan, myös ominaisuuks-

Lattialämmitys tuo lisää asumismukavuutta

Lämmin lattia jalan alla tuntuu mukavalta ja mahdollistaa vähän alhaisemman lämpötilan asuintiloissa ilman, että ne tuntuvat kylmiltä. Kun lattialämpö yhdistetään lämpöpumppuun ja esimerkiksi maalämpöön, on tuloksena lisäksi energiatehokas ratkaisu.

Lattiaa voi lämmittää vedellä, ilmalla ja kaapeleilla. Yleisimmin kuitenkin omakotiasuja päätyy valitsemaan joko vesikiertoisen tai sähkölämmitteisen lattialämmityksen. Jos talossa jo muutenkin on vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä, on sitä fiksua hyödyntää myös lattian lämmittämisessä.

Parhaimmillaan lattialämmitys on kaakeli- ja klinkkerilattioissa, jos kohta se sopii myös puulattian alle. Puulattia tosin johtaa lämpöä heikommin. Mikään ei estä lämmittämästä koko taloa lattian kautta, mutta se voi toki olla myös pelkkä pesutilojen mukavuustekijä.

Jos lattialämmitys on vesikiertoinen, voi lämmöntuotantolähteen niin halutessaan vaihtaa vaikka öljystä lämpöpumppuun. Talon voi tietysti liittää myös kaukolämpöön. Suora sähkölämmitys eli lämmityskaapelit lattian alla on puolestaan helppo asentaa ja se on tehokas lämmitystapa myös mökillä.

Kun koko lattia on lämmin, jakautuu lämpö tasaisesti. Erillisiä pattereita ei tarvita, mikä helpottaa tilojen sisustamista. Koska lattialämpö tuntuu mukavalta jalkojen alla, voi lämpötilaa hieman laskea asuinmukavuuden mitenkään kärsimättä.

Jos etsii haittapuolia, niin yksi sellainen voisi olla lattialämmityksen kankeus. Se reagoi hitaasti lämmitystarpeen muutokseen etenkin silloin, kun se on asennettu laattalattian alle, koska kiviaines varaa lämpöä. Silloin voi käydä niin, että aurinkoisella säällä on kuumaa niin sisällä kuin ulkonakin. Myös eristyksen pitää olla kunnossa, sillä huonosti eristetty pohja voi päästää lämmön karkaamaan ja energiankulutus kasvaa.

Vesikiertoinen järjestelmä on vain lämmönjakelumalli, ja sen ilmastoystävällisyys riippuu lopulta lämmönlähteen valinnasta.

Lattialämmitys sopii mainiosti lämpöpumpun kaveriksi, koska lämpöpumpun hyötysuhde kasvaa sitä mukaa, mitä matalampi lämpötila lämmönjakoverkossa on.

Hyvin suunniteltu ja toteutettu lattialämmitys on myös energiapihi, koska sen avulla asuintilojen lämpötilaa voidaan laskea. Lämpötilan lasku yhdellä asteella vähentää lämmityskustannuksia viidellä prosentilla. Varastojen ja autotallien lämpötilaa voidaan yleensä laskea muutamalla asteella, ja myös käyttämättömien huoneiden lämpötilaa voidaan alentaa.

Uusissa, hyvin eristetyissä taloissa hyvä yhdistelmä on lattialämmitys, lämpöpumppu ja ilmanvaihtojärjestelmä, jossa on sekä tulo- että poistoilman lämmönvaihdin. Yli 80 prosenttia poistoilman lämmöstä voidaan silloin käyttää tuloilman lämmittämiseen.

Jos vanhemmassa talossa on vesikiertoinen lämmitysjärjestelmä ja suunnittelee siihen lattialämmityksen asentamista, kannattaa miettiä lämmönlähteeksi maalämpöä tai kaukolämpöä. Lisäksi on hyvä huolehtia siitä, että lattia on hyvin eristetty ja ettei ikkunoiden kohdalle synny vedon tunnetta aiheuttavaa kylmälaskeumaa.

Lähde: vattenfall.fi

Ronny's Bygg

Tel. 040 558 2990, ronny.gronlund@pp.inet.fi

Garagedörr försäljning o montering
Autotallien nosto-ovien myynti ja
asennus

- Nybyggen - Uudisrakentaminen
- Sanering - Saneeraus
- Takarbeten - Kattotyöt
- Kakelarbeten - Kaakelityöt

” Laminaatin ja vinyylit voit asentaa suoraan lautaparketin päälle, mutta silloin pitää väliin asentaa ääntä vaimentava kerros.

siltaan. Esimerkiksi parketti tai puulattia on kaunis ja ajaton valinta, mutta hinnaltaan usein selvästi kalliimpi kuin muut vaihtoehdot. Se myös vaatii enemmän huoltoa ja kestää huonommin vaikkapa koiran kynsiä.

Vinyylilankku, -matto tai -korkki on erinomainen vaihtoehto, kun haluaa helppohoitaisen ja vettäkin kestävän lattian, joka ei naarmuunnu helposti. Vinyyli myös vaimentaa ääntä. Siksi se sopii esimerkiksi keittiöön tai eteiseen. Lisäksi se on helppo asentaa.

Toinen helposti asennettava materiaali on laminaatti. Niitä on edullisesti saatavilla ja kuosivalikoima on todella laaja. Se sopii parhaiten kiviin tiloihin, kuten olo- ja makuuhuoneisiin.

Keraaminen laatta sietää hyvin kosteutta ja iskuja ja sopii siksi erinomaisesti esimerkiksi keittiöön. On kuitenkin tärkeää kiinnittää huomiota siihen, että laatta on varustettu hyvällä liukkaudenestolla, ettei satu kaatumisia silloinkaan, jos lattia syystä tai toisesta kastuu. Laattalattia on aina jalan alla viileä, joten jos se häiritsee, pitää alle asentaa lattialämmitys.

Uusin tulokas lattiamarkkinoilla on norjalainen korkeapainelattia. Se on lähes sataprosenttisesti puuta, mutta sen pinnassa on poikkeuksellisen vahva suojakerros, joka kestää kovaa kulutusta ja hylkii vettä. Levyihin on asennettu ääntä vaimentava alusmateriaali, joten erillistä alusrakennetta ei tarvita. Lisäksi lukkopontit on tehty alumiinista tai komposiitista, joten lattian voi halutessaan purkaa ja koota uudelleen jopa viisi kertaa.

Asentaisinko lattian itse?

Projektin aluksi on tietysti tyhjennettävä huone ja irrotettava listat. Vanhan lattian voi jättää uuden alle, jos se on puhdas, kuiva, luja, tasainen ja

jokseenkin suora. Virallisten asennusohjeiden mukaan vanhat tekstiilipohjaiset muovimatot on poistettava lautaparketin ja laminaattien alta. Kovat muovimatot sen sijaan voidaan jättää uuden lattian alle. Vanhojen muovimattolattioiden tasaisuus pitää tarkastaa ennen asennusta, ja alusta vaatii lähes aina jonkinlaista tasoittamista.

Laminaatin ja vinyylit voit asentaa suoraan lautaparketin päälle, mutta silloin pitää väliin asentaa ääntä vaimentava kerros. Puupohjainen lattiamateriaali vaatii höyrönsulkukalvolla varustettua alusmateriaalia silloin, kun se asennetaan betoni- ja kipsialustalle.

Lukkoponttiset lattiapäällysteet on periaatteessa helppo asentaa itse. Jos aiempaa kokemusta ei ole, voi varautua siihen, että homma vie aikaa. Silloin voi olla viisasta palkata ammattilainen. Jos kuitenkin päättää asentaa lattian itse, on huolehdittava siitä, että välineet ovat kunnossa eikä mitaamisessa hutiloida. Jokaiselle lattiatyypille on omat asennusohjeensa, ja parhaan lopputuloksen saat noudattamalla tarkkaan valmistajan ohjeita.

Laattalattian asentaminen vaatii jo vähän enemmän taitoja, joten kannattaa harkita sen jättämistä ammattilaisen tehtäväksi.

Puusta tehty lattiamateriaalit – kuten lautaparketti ja valtaosa laminaateista – elävät ilmankosteuden vaihteluiden mukaan. Siksi lattian jokaisella sivulla on oltava vähän liikkumisvaraa. Jotta rakenteesta tulee kestävä ja tukeva, pitää lisäksi ponttilautojen tai -levyjen päätysaumat limittää niin, että vierekkäisten rivien päätysaumojen etäisyys toisistaan on vähintään 30 senttimetriä.

Lähteet: remontti-info.fi, urakka-maailma.fi, k-rauta.fi. ■

Teksti ja kuvat: Elina Salmi

Vanhemmat vintagehuonekalut ovat usein hienosti koristeltuja ja vähäisellä tuunauksella tai sellaisenaan käyttövalmiita. Huonona puolena voisi mainita yleensä kovemman hinnan ja sen, että umpipuisina ne ovat tavattoman painavia.

Vanhassa vara parempi – sisusta pikkurahalla ja kierrätystavaroilla

Kodin ilmeen muuttamiseen ei aina tarvita korkeaa pinoa sileitä satasia. Kokenut kierrätyskeskusammattilainen sanoo, että kekseliäisyydellä ja jopa muutamalla kymppillä pääsee jo pitkälle.

KARJAAN VARASTOMYYNTI

- kodin kaapistot ja liukuovet mittatilaustyönä
- sahauspalvelu

Karjaan Mööbeli

- yksilölliset huonekalut
- lamput
- sisustustavarat
- kankaat

Karjaan Varastomyynti Keskuskatu 142, Karjaa
Avoimna: ark. 9–17, la 10–14 | p. 040 5434 001
www.karjaanvarastomyynti.fi

– Erityisesti nuoret haluavat sisustaa kotinsa persoonallisesti, vaikka toki meiltä tavaraa hakevat ihan kaikenikäiset ihmiset. Monet ikään katsomatta tekevät aatteellisia valintoja myös sisustushankinnoissaan ja suosivat kiertotaloutta, toteaa toiminnanjohtaja **Mauri Hakala** Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:stä.

Se on voittoa tavoittelematon yhdistys, jonka tärkeimpiä tavoitteita on pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yhdistys tekee laajaa yhteistyötä Tampereen kaupungin työllisyyspalveluiden kanssa. Työssä auttavat kaksi kierrätyskeskusta Tampereella. Vastaavanlaisia on useimmissa kaupungeissa eri puolilla maata. Ne pyörittävät toimintaansa osittain tai kokonaan myynnistä koostuvilla varoilla.

Niissä sortimentti on paikkakunnasta riippumatta hyvin samankaltainen. Tarjolla on huonekaluja eri vuosikymmeniltä, kodintekstiilejä, valaisimia, astioi-

ta sekä suuria ja pieniä sisustusesineitä. Usein hyllyjä täyttävät myös vaatteet ja kengät.

Hakalan mukaan tämän hetken kuuminta hottia ja erityisesti nuorison suosikkeja ovat 60-lukulaiset, vähän karun oloiset putkirunkoiset kalusteet – erityisesti kirjahyllyt ja tv-pöydät.

– Kun sellaisia tulee myyntiin, niin ne menevät ihan saman tien. Myös kodintekstiilit, kuten pussilakanat, lakanat, tyy-nyliinat, pyyhkeet ja verhot ovat kuosista riippumatta haluttua tavaraa.

Keittiön tarvekalutkin löytyvät suurella todennäköisyydellä kierrätystä suosivista kauppapaikoista. Kippoja, kuppeja ja kattiloita saa pikkurahalla ja joskus voi tehdä jopa designlöytöjä.

Ennen tehtiin kestävämpää tavaraa

Kierrätys on tällä hetkellä trendikästä,

mutta tietysti myös järkevää. Jos jokin tavara tai tekstiili on aikanaan tehty niin hyvin, että se on edelleen käyttökuntoinen, niin se erittäin todennäköisesti säilyy sellaisena vielä vuosia tai jopa vuosikymmeniä.

Lisäksi jonkun jo kertaalleen rakastama kapine on yleensä aika edullinen. Poikkeuksena voisi mainita vanhemmat vintage-huonekalut, kuten senkit, lipastot, kirjoituspöydät ja liinavaatekaapit.

- Ne ovat usein hintavia, mutta myös haluttuja pääsääntöisesti vanhemmassa ostajakunnassa. Suurin osa niistä on myös isokokoisia eivätkä ne siten edes mahdu opiskelijajaksioon tai muuten pieneen kotiin, vaikka muuten olisivatkin silmää miellyttäviä, kertoo Hakala.

Kierrätyskeskusten lisäksi itselle mieluista kierrätystavaraa voi etsiä ja löytää kirpputoreilta, nettikirppiksiltä ja Facebookin roskalava-ryhmis-
tä. Myös tori.fi:n annetaan-osastolla on välillä suoranaisia löytöjä. Paikka-
kunnasta riippuen siellä on jopa jon-
kinlaista ylitarjontaa esimerkiksi kei-
nutuoleista ja puhelinpöydistä.

Netistä löytyy lisäksi erityisesti huonekalujen second hand -kauppoja ja isoilla huonekalumerkeilläkin on omat osastonsa kierrätyshuonekaluille.

Tuunaa kierrätyslöytö mieleiseksi

Toisinaan kierrätyslöytö saattaa tar-

vita vähän hellää huolenpitoa ennen käyttöönottoa. Huonekalun voi maalata tai nähdä ihan uudessa käyttötarkoituksessa. Esimerkiksi keittiön tuoli voi aloittaa uuden elämän yöpöytänä, sänky olla paitsi nukkumapaikka, myös sohva ja vanha ovi toimia upeasti sängyn päätyinä.

Kierrätyskeskuksista ja kirppareilta löytyy usein myös maljakoita ja tauluja. Maljakoihin voi koota asetelmia vaikka puun oksista tai kuivakuksista. Pikkuista lasimaljakkoa voi käyttää tuikkukippona tai kosmetiikan säilytyspaikkana kylppärissä.

Taulua ja erityisesti sen kehyksiä voi käyttää moneen muuhunkin tarkoitukseen kuin sellaisenaan koristamaan seinää. Jos taulun aihe ei miellytä, voi itse maalauksen korvata esimerkiksi levyllä, jonka maalaa liitutaulumaalilla ja kirjoittaa siihen vaihtuvan mietelauseen. Rakkaista valokuvista tai muista muistoja herättävistä asioista – festarilipuista, hääkutsuista ja muista sellaisista – voi koota kollaasin näyttäviin taulukehyksiin.

Tavaroiden säilyttäminen on usein ongelma ja siihenkin voi löytää ratkaisun kierrätyksen aina inspiroivasta maailmasta. Vanhan ajan pyyhehylly tai hattuteline toimii tuunattuna minä tahansa hyllynä ja koukkuihin voi ripustaa viherkasveja. Vanhasta arkusta saa oivallisen sohva-pöydän, joka kätkee sisäänsä hyvin paljon tavaraa ja erilaisiin sängyn alle tai kirjahyllyyn mahtuviin laati-koihin sujahtaa kätevästi vaikka liina-

vaatteita, jolloin kodin kaappitila jää muuhun käyttöön.

Yleensä tavara osataan hinnoitella kierrätyskeskuksissa ja kirppareilla oikein, mutta hutejakin tulee. Silloin hyötyy ostaja.

– Kyllä meilläkin on yksi mieleenpainunut hinnoitteluhaaveri sattunut. Yhtä työntekijää oli jäänyt kaivelemaan myyntiin tullut valaisin, jonka hinnaksi oli laitettu 25 euroa. Hän intoutui kotonaan tutkimaan asiaa uudelleen, soitti työvuoronsa jälkeen ja kyseli, onko kyseinen lamppu jo mahdollisesti myyty. Siellähän se jo kulki parkkipaikalla ostajan kädes-
sä autoa kohti. Valaisimen todellinen jälleenmyyntiarvo olisi ollut liki 2 000 euroa, muistelee Hakala.

Sen jälkeen on kuulemma hinnoitteluvaiheessa käytetty entistä useammin Googlen käänteistä kuvahakua, jos jokin esine on jäänyt vähänkään mietityttämään.

Älä kanna kotiin ylimääräisiä vieraita

Kodin kutsumattomista vieraista, kuten luteista, saa tämän tästä lukea kauhujuttuja. Kun hankkii huonekaluja kierrätykseen erikoistuneilta kauppapaikoilta, voi olla melko turvallisin mielin siitä, että kotiin tulee vain sohva tai sänky eikä mitään ylimääräistä, omin jaloin liikkuvaa.

– Ainakin meillä kaikki sisään tulevat sohvat ja sängyt tarkastetaan luteiden varalta jo noutopaikassa ja vie-

lä uudelleen varastossa erillään muista, jo paikalla olevista huonekaluista. Meillä käy myös säännöllisesti tuholaistorjunnan ammattilainen pitämässä henkilökunnalle kertauskursseja siitä, miten mahdolliset tuholaiset voi tunnistaa. Tarkkuus kannattaa ja olemmekin välttyneet siltä, että olimme joutuneet asian kanssa painimaan, huokaa Hakala helpottuneena.

Itsekin voi tutustua aiheeseen netissä. Kuvia niistä merkeistä, joista saat-
taa tunnistaa ludeongelman, löytyy
helposti. Jos sitten löytää mieleisensä
huonekalun vaikka jostain latokirp-
piksestä, voi sen itse tarkastaa ja pää-
tellä, onko kapine turvallista ostaa.

Kodintekstiilit ja vaatteet useimmat meistä pesevät joka tapauksessa riittävän kuumalla pesuohjelmalla ennen omaan käyttöön ottoa ja niin toki kannattaakin tehdä. Tosin kaikkein todennäköisimmin lutikat matkaavat uuteen kotiin ulkomailta matkalaukun kyydissä, sillä muun Euroopan majoituspaikoissa niitä on valittavasti enemmän kuin meillä.

Haastateltava on toiminut lähes viisitoista vuotta Pirkanmaan Työtoiminta ja Kierrätys ry:n toiminnanjohtajana. Yhdistys on kolmannen sektorin toimija, jonka pääasiallisia toimintatapoja ovat pitkäaikaistyöttömien työllistäminen ja kiertotalouden edistäminen. Yhdistys pyörittää kahta kierrätyskeskusta Tampereella ja työllistää tällä hetkellä noin 60 henkilöä. ■

The Kirppis

& POP UP

The Kirppis

Takasenkatu

PÖYTÄ REKILLÄ **35 € / 7 PV**
PÖYTÄ ILMAN REKKIÄ **30 € / 7 PV**

+ 5 % MYYNTIPROVISIO

TAKASENKATU 37

 044 983 1517

 TAKASENKATU@THEKIRPPIS.FI

The Kirppis

Keskusta

PÖYTÄ **20 € / 7 PV**
 REKKI **20 € / 7 PV**
 PÖYTÄ JA REKKI **40 € / 7 PV**
+ 5 % MYYNTIPROVISIO

SIBELIUKSENKATU 1

 044 2477 516

 KESKUSTA@THEKIRPPIS.FI

TERVETULOA TUTUSTUMAAN AARTEISIIN!

Teksti: Ulla Sirén

Takkatulta tiiviisti pakattuna

Elävä tuli on tunnelman tuoja kylminä ja pimeinä iltoina. Suomalaiset rakastavat tulisijoja niiden kodikkuuden vuoksi, mutta ne ovat olleet ikiaikoja myös kansan hengissä säilymisen edellytys.

Viime aikojen asumistrendi näkyy myösködin tulisijojen suunnittelussa. Asunnot ovat pienentyneet ja tilan hyötykäyttöön kiinnitetään entistä enemmän huomiota. Hukkane-liöitä ei haluta rakentaa – niin ollen ei myöskään järkälemäisiä uuneja, jollaiset olivat muodikkaita vielä pari vuosikymmentä sitten.

Takka-asiantuntija **Ville Seppälä** kertoo, että nykyään halutaan ensisijassa pienikokoisia takkoja, jotka ovat varaavia tai osittain varaavia. Hormit ovat hänen mukaansa pääsääntöisesti takan päälle asennettavia teräshormoja, jotka vievät vähemmän tilaa kuin perinteiset

tiili- ja harkkohormit. Takkojen pinnoissa suositaan sileitä, helposti puhtaana pidettäviä materiaaleja, kuten laatta tai maalattu teräs. Niistä syntyy keveämpi vaikutelma kuin tiili- tai vuolukiviuunien rosoisista pinnoista, joten ne sopivat erityisen hyvin pienten tilojen sisustukseen.

Koon pienenemisestä huolimatta varaavia takkoja halutaan selvästi enemmän kuin pelkkiä tunnelmatakkoja. Useimmat haluavat saada tulisijastaan tarvittaessa asunnon varalämmönlähteen, vaikka sitä tavallisessa arjessa käytettäisiin vain tunnelman vuoksi.

Takka keskellä lattiaa

Kun asuntojen neliömäärä pienenee, tilan tuntua luodaan isoilla ikkunoilla ja esimerkiksi lasipinnoilla. Varsinainen seinäpinta, uunien ja takkojen perinteinen sijoituspaikka, vähennee silloin samassa suhteessa, mutta nykyaikaiset takat eivät tarvitsekaan seinää selustakseen.

Ville Seppälä kertoo, että ne sijoitetaan usein osittain ikkunan eteen tai ikkunan läheisyyteen.

– Tällöin tärkeää on, että takka on joka suunnasta viimeistelty ja suunniteltu niin että se voidaan laittaa lähelle lasipintoja, hän sanoo.

Ennen uunien taakse piti muurata paloseinä eli palomuuuri, joka levitti lämpöä laajemmalle kuin itse uunin kohtaan, mutta samalla esti talon muita rakenteita kuumenemasta. Talon rakenne voitiin suunnitella myös niin, että itse uunin yksi kylki oli osa viereisen huoneen seinää, jolloin saman uunin lämmityksellä saatiin lämpöä kahteen erilliseen tilaan.

Paloseinien rakentaminen on Seppälän mukaan vähentynyt, ja uunit sijoitetaan nykyään irralleen seinästä, jolloin takan takaa tuleva lämpö jää huonetilaan. Takkaa katsellaan joka puolelta, jolloin sen merkitys sisustuselementtinä ja yhteensopivuus

huoneen muun kalustuksen ja väri-
tyksen kanssa korostuu.

– Viimeisin trendi näyttää olevan, että takkoihin halutaan värejä, lämpimiä sävyjä tai sitten mustaa, Sepälä sanoo.

Viellä vähän aikaa sitten suosittiin erityisesti valkoisia takkoja, mutta koska nykyaikaisia sileitä pintamateriaaleja voi itse maalata haluamaansa sävyyn, valkoisuudesta on helppo päästä eroon, jos se ei miellytä.

Perinneuuni tyylin mukaan

Rakentamisen uusista trendeistä huolimatta Suomi on edelleen täynnä vanhoja omakotitaloja, joissa lämmitys on suunniteltu vanhan ajan tapaan. Siksi perinteiset palomuurit, kaakeli- ja pönttöuunit, leivinuunit, isot avotakat ja kaikki muu, mitä minäkin aikakautena on keksitty suunnitella, elävät edelleen täyttä elämää. Niihin tarvitaan uusia osia tai niiden tilalle uusia samanlaisia. Vanhan tyylin mukaisia perinneuuneja kaivataan myös siksi, että vanhojen talojen henki halutaan säilyttää sisustuksessa.

– Perinteisten pönttöuunien suosio on hieman laskenut muutaman vuoden takaisesta, mutta edelleen varsinkin vanhaan asuntoon asennettavien takkojen halutaan olevan vanhan tyyliä ja talon rakennusaiakakauteen soveltuvia, Ville Seppälä kertoo.

Perinteikäs pönttöuuni, tuttu pyöreä peltikuorinen lämmitin, on saanut myös uusia piirteitä, mikä kertoo yksinkertaisen mutta nostalgiseksi koetun uunin suosiosta. Seppälä kertoo, että varsinkin uudemmissa rakennuksissa moderneihin pönttöuuneihin halutaan mielellään lasiset ja perinteisiä jonkin verran suuremmat luukut, jolloin yhdessä uunissa yhdistyvät kahden eri aikakauden tunnelmat.

Terassi tulisijalla

Tulisijan paikka voi olla myös muualla kuin sisähuoneissa. Lasitettu-
jen terassien suosio on kasvattanut
myös terassitakkojen suosiota: ni-
den avulla viileään tilaan saa sekä
lämpöä että tunnelmaa tarvitsemat-
ta ajatella, että kallis sähkö virtaa la-
sien raoista ulos, ja terassin vuotui-
nen käyttöaika pitenee.

Ville Seppälä selittää, että varsinaisesti takat vaativat aina sääsuojan päälle, tai takat on sijoitettava katettuun tilaan. Kiviaineiset takat kestävät kyllä myös sateessa, mikäli niissä on säänkestävä pinnointe ilman teräsosia, kuten avotakoissa. Tulisijan päälle suositellaan kuitenkin aina kattoa.

Seppälä mukaan yleisin takka ulkokäytössä on kevyt kiertoilmatakatka, joka sijoitetaan lasitetun terassin sisälle. Kevyt takka voidaan asentaa joko suoraan puulattian päälle tai takan alle voidaan asentaa teräslevy suojaksi. Suojaetäisyyksmääräykset vaihtelevat takkamalleittain.

- Katto ja lasitus tilan ympärillä

parantavat säänkestävyyttä, ja näin myös teräksiset takat kestävät ulko-
käytössä, hän sanoo.

Hän muistuttaa kuitenkin, että mikään takka ei ole varsinaisesti suunniteltu pelkästään ulkokäyttöön, ja kostea sää saattaa vaurioittaa pintaa. Takka vaatii hieman enemmän huoltamista ulkokäytössä kuin sisällä.

Takan voi tehdä jälkikäteen

Viime vuosien puhe energiaomavaraisuudesta ja kiristynyt maailmantilanne ovat pakottaneet miettimään vaihtoehtoisia lämmitystapoja. Käytännössä kaikki kodin lämmitysjärjestelmät ovat tavalla tai toisella riippuvaisia sähköstä, paitsi uunit. Toimiva tulisija ja kasa polttopuita voivat olla pahimpaan kriisi aikaan suoranainen henkivakuutus – ja nykyinen takkatrendi näyttää, että kansa on oppinut läksyn.

Ville Seppälä kertoo, että annetun suosituksen mukaisesti lähes kaikkiin uusiin omakotitaloihin tehdään ainakin varaus puulämmitteiselle uunille tai takalle, vaikka sitä ei heti rakennettaisi.

– Viime vuosina rakennusmateriaalien hinnat ovat nousseet rajusti, joten kustannusten kasvun takia takat jäävät välillä asentamatta. Mutta sen voi tehdä myös jälkikäteen, kun takalle on vain varattu paikka, jonne sen pystyy helposti jälkeenpäin asentamaan, hän selittää.

Tärkeintä on huomioida, että takan ja hormin asennus vaatii aina luvan kunnan rakennusvalvonnasta. Seppälä huomauttaa, että toimenpidelupa on melko helppo hakea, ja se vaatii vain muutamia rakennepiirustuksia. Sen lisäksi pitää ottaa huomioon takan sijoituspaikan lattian kantavuus. Mikäli perustus takan alle ei riitä takan painolle, on pohjaa vahvistettava tai valittava kevyempi tulisija.

Hormi sijoitetaan tavallisesti takan päälle, ja hormille on myös oltava riittävä tila kattorakenteissa. Eristetyn teräshormin ympärillä pitää olla lisäksi valmistajan ohjeiden mukaan suojaetäisyys palavaan materiaaliin.

Asunnossa ennestään olleen vanhan takan tilalle voi rakentaa uuden, mikäli vanha on huonokuntoinen tai tehoton tai ei muuten miellytä. Ennen uuden uunin hankkimista pitää ehdottomasti selvittää oman kotikunnan rakennusvalvonnasta, saako uuden uunin liittää suoraan vanhaan hormiin, vai pitääkö myös hormiin tehdä muutoksia. Rakennusmääräykset vaihtelevat kuntakohtaisesti.

– Helpoin tapa on pyytää tulisija-asiantuntija paikalle ennen takan ja hormin asennustöitä. Tulisijojen valmistajat ja jälleenmyyjät tarjoavat kokonaispaketteja, jotka sisältävät kaikki tarvittavat materiaalit ja asennukset. Lisäksi asiakkaita autetaan lupahakemuksissa, Ville Seppälä muistuttaa.

Asiantuntija: tuotekehityspäällikkö Ville Seppälä Linnatuli Oy:stä.

J. Ahlgren SOTNING-NUOHOOJA

SOITA NUOHOOJA

040 142 2245, 040 131 3404

Jopa saaristossa | sotning.fi

Allt inom takbranschen
 Monipuolisesti kaikki kattotyöt
 Lokalt företag Paikallinen yritys

MT-Nuohous
MÄRTVE oy
 since 1999

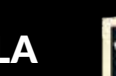
050 532 5959, marteveoyab@gmail.com

KÄYNNÄN
 OSAAMISTA

NUOHOUSTA AMMATTITÄIDÖLLÄ VUODESTA 2008

Meiltä myös hormiputkitus
ja piipun hatut

040 152 0337
 nuohoussundstrom@gmail.com
www.nuohoussundstrom.fi

Muistettavaa takoista ja uuneista

1. Tulisijan tekeminen rakennukseen on aina luvanvaraista.
2. Tulisijaa ei tarvitse tehdä seinän viereen.
3. Palomuuria ei välttämättä tarvita, koska uudet uunit asennetaan irralleen seinästä.
4. Jokaisella tulisijalla täytyy olla riittävän kantava perustus suhteessa uunin kokoon.
5. Ennen kuin alkaa suunnitella uunia omakotitaloon, on tarpeen selvittää kotikunnan uuneja koskevat rakennusmääräykset.
6. Terassille tehtävä takka tarvitsee sateelta suojatun tilan.
7. Vaikka et haluaisi taloosi tulisijaa, jätä sille varaus johonkin kohtaan. Kriisitilanteessa varalämmönlähdde voi pelastaa kotisi ja perheesi. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi
Kuvat: Helena Ahti-Hallbergin Instagram-tili

Kiireetöntä elämää ja päivänpaistetta

Helena Ahti-Hallberg toteutti vuonna 2024 unelman, jonka monet suomalaiset jakavat: osti puolisonsa kanssa tunnelmallisen, historiaa havisevan loma-asunnon Espanjan lämmöstä. 200-vuotias kaunis talovanhus tarjoaa heille nyt kiireetöntä elämänrytmiä.

Kodin ja puutarhan suunnitelmat, joissa Feng Shui luo tasapainon ja kauneuden.

Iris Garden

050 023 6692 | info@irisgarden.fi
www.irisgarden.fi

Suomessa eletään kenties pimeää ja kylmää loppuvuotta, mutta toista on Espanjassa. Lämmin ilmasto ja aurin-gonpaiste houkuttivatkin kilpatans-sijana ja tanssinopettajana tunnetun **Helena Ahti-Hallbergin** hankkimaan puolisonsa kanssa loma-asunnon Valencian maakunnassa sijaitsevasta Ontinyentista. Noin 36 000 asukkaan kaupunki sijaitsee sisämaassa kahden suuremman ja tunnetumman kau-pungin, Valencian ja Alicanten välissä. Kumpaankin on runsaan 80 kilomet-rin matka.

Vuoristoisen seudun kauniit maisemat ovat ehtineet jo tehdä Ahti-Hall-bergiin vaikutuksen. Hän mainitsee Ontinyentin kaupungin itsessään si-jaitsevan jo noin 380 metrin korkeu-della.
– Täällä on paljon ulkoilumaastoja ja ihmiset pyöräilevät ja harrastavat pati-kointia vuorilla.
Ahti-Hallbergin ja hänen puolison-sa Suomen koti sijaitsee Sipoossa, jon-ka hän kuvailee olevan ”aika maaseu-tua”. Ontinyentin loma-asunto on puo-lestaan aivan tunnelmallisen vanhan-

kaupungin ytimessä, joten kaikkialle pääsee kävellen – asia, joka on myös ihastuttanut häntä kovasti.

– Ei tarvitse välttämättä autolla lähteä mihinkään. Ja vanhassakaupungissa joka ikinen vastaantulija tervehtii.

Historiallinen talo
hurmasi hetkessä

Ontinyentissa on aikoinaan ollut asutusta jo 1500-luvulla. Helena Ahti-Hallbergin loma-asunnon uloimet muuritkin ovat 1500-luvulta peräisin, mutta talo itsessään valmistunut vuonna 1880.

– Jotenkin on sellanen olo, että ne vanhat seinät kuiskivat. Jollain tavalla se aika ja talon ikä sekä näkyy että tuntuu.

Kolmikerroksinen, asuinpinta-alaltaan yli 400-neliöinen rakennus on huomattavasti suurempi, kuin mitä hän oli puolisonsa kanssa alun perin etsinyt. He löysivätkin talon hieman puolivahingossa, mutta ihastuivat siihen välittömästi.

– Kävimme katsomassa parikymmentä taloa, ja kaikki niistä olivat hyvin samanlaisia arkkitehtuuriselta rakenteeltaan.

Ontinyentin vanhankaupungin talo poikkesi kuitenkin muista ja hurmasi hetkessä. Talon keskellä on koko sen kolme kerrosta kattava avoin, korkea halli, jota asuinhuoneet ympäröivät. Korkeuden lisäksi hallin kattoikkuna tuo tilaan miellyttävää luonnonvaloa.

Ahti-Hallberg myöntääkin heidän edenneen talokaupassa enemmän tunteella kuin järjellä. Se osoittautui kuitenkin hyväksi ratkaisuksi. Vaikka tilaa on tarvittua enemmän, Espanjassa esimerkiksi suuren talon lämmittäminen ei ole niin suuri kuluerä kuin mitä se Suomessa olisi.

Edessä mittava remontti
– mutta ilman hoppua

Ennen kuin Helena Ahti-Hallberg puolisoineen osti Ontinyentin talon itselleen, rakennus oli ollut yli 10 vuotta tyhjillään, sillä sen omistanut perikunta ei ollut keksinyt talolle käyttöä.

– Sitä ei ollut asuttu ja kunnostettu sinä aikana.

Hän toteaa talossa menevänkin ennen pitkää uusiksi niin keittiö, kylpyhuoneet kuin pinnatkin.

– Kyllä siellä mittava remontti on edessä. Talo on kuitenkin asuttavassa kunnossa sellaisena kuin se on nyt. Se oli meille hirveän tärkeää. Voimme tehdä remonttia huonekerrallaan ja asua siinä samalla.

He päätyivät etsimään loma-asuntoa juuri Espanjasta miellyttävän ilmaston vuoksi. Ajoitukseen vaikutti puolestaan se, että pariskunta halusi talon olevan kaikin puolin valmis aikanaan heidän jäädessään eläkkeelle.

– Siinä vaiheessa ei jaksakaan enää lähteä tekemään noin mittavaa remonttia. Meillä on nyt aikaa kun-

nostaa taloa ja käymme aktiivisesti töissä.

Espanjan tunteva
lakimies apuna kaupoissa

Kiinteistön ostaminen ulkomailta vaatii kuitenkin jonkin verran paikallisiin käytäntöihin perehtymistä.

– Tärkeintä oli se NIE-numero, eli ikään kuin veronumero. Sen hankkiminen on numero yksi, mitä pitää olla. Ja sitten meillä oli apuna suomalainen lakimies, jolla on lakitoimisto siellä Espanjassa, kertoo Ahti-Hallberg.

– Oli todella tärkeää, että pystyimme asioimaan hänen kanssaan luotavaisin mielin. Hän hoiti kauppa- kirjat ja auttoi muun muassa vesiliittymien siirtämisessä. Ja saimme asioida suomeksi.

Myös erilaiset lupa-asiat esimerkiksi historiallisen rakennuksen remontoinnin osalta edellyttivät erityistä paneutumista.

– Kyseessä on vanhakaupunki, joten siellä ollaan aika tarkkoja siitä, mitä muutoksia talon ulkopuolelle saa tulla. Ja sähköjä odottelemme vieläkin. Ne ovat olleet yli puoli vuotta tuloillaan.

Taloon on kyllä vedetty sähkökaapeloinnit, mutta sähkömittaria ei ole vielä asennettu. Ahti-Hallberg toteaa heidän kuitenkin pärjänneen tähän saakka hyvin aurinkopaneelien avulla. Akusto ja paneelit olivat yksi heidän ensimmäisiä hankintojaan taloon, ja niiden avulla he ovat voineet käyttää esimerkiksi jääkaappia.

– Tänä kesänä emme olisi tarvinneet sähköä mihinkään, mutta talvea varten olisi hyvä saada ilmalämpöpumppu, että talo saadaan lämmitettyä.

Vihreä sisäpiha
mukaan oleskeluun

Vanhankaupungin syleilyssä sijaitsevassa loma-asunnossa ei ole paljolti pihaa, mutta talon pienen sisäpihan Helena Ahti-Hallberg on ottanut jo tehokkaasti käyttöön.

– Vein täältä sinne yhden sitruunapuun ja hankin paikan päältä Bougainvillean eli ihmeköynnöksen. Toivon, että ne lähtisivät kasvamaan.

Hän kertoo varustaneensa sisäpihan kastelujärjestelmällä, joten kasvit toivon mukaan ovat vielä elinvoimaisia seuraavallakin visiitillä. Haa-veissa on hyödyntää vihreää sisäpihaa myös muuten:

– Haluaisin kauheasti, että saisin purkaa yhden seinän ruokasalin ja sisäpihan välistä ja laittaa siihen liukuovet, että sisä- ja ulkotila yhdistyisi.

Ahti-Hallbergin visioissa on toteuttaa saumaton kulku talon keittiön, ruokatilan ja sisäpihan välillä. Sitä varten tarvitaan kuitenkin vielä arkkitehdin perusteelliset laskelmat, jotta saadaan aikaiseksi tarvittavat tukirakenteet.

Mutta koska ollaan Espanjassa, kiirettä asian suhteen ei ole – kaikki hoituu kyllä aikanaan! ■

Tanssi tuo
hyvinvointia kaikkiin
elämänvaiheisiin

Espanjan loma-asunnollaan Helena Ahti-Hallberg nauttii aikatauluttomuudesta ja verkkaisesta elämänrytmistä. Hän kertoo nukkuvansa merkittävän paljon paremmin tietäessään päivien kulkevan omalla painollaan.

– Menen nukkumaan, kun aurinko laskee ja herään, kun aurinko nousee. On tosi levollinen olo, kun ei ole mitään kauhean tiukkaa ohjelmaa.

Kuka tahansa voi kuitenkin lisätä elämänsä hyvinvointia hyvinkin yksinkertaisilla keinoilla – yhtenä näistä musiikki ja yhdessä tekeminen.

Ahti-Hallberg on yksi menestyneimpiä suomalaisia kilpatanssijoita, mutta tehnyt lisäksi pitkän uran muun muassa tanssinopettajana. Hän tietääkin siis omakohtaisesti, miten paljon tanssiminen voi edistää kenen tahansa hyvinvointia.

– Sehän antaa terveyttä. Laji on niin monipuolinen ja kokonaisvaltainen, siinä ei rasiteta vain yhtä lihasryhmää.

Tanssiharrastuksen aluksi opetellaan yksinkertaisesti seisomaan ranka suorana – mikä olisi erityisen tärkeää oppia etenkin heidän, jotka tekevät paljon näyttöpäätetyöskentelyä. Sykkeen nostamisen ja liikunnan lisäksi myös aivot saavat virikkeitä, kun liikaratoja yritetään hioa aina vain paremmiksi. Fyysisen hyvinvoinnin lisäksi tanssiminen tarjoaa kuitenkin myös henkistä hyvinvointia.

– Tanssi on siitä ihana harrastusmuoto, että sitä tehdään yhdessä jonkun toisen kanssa tai ryhmänä, Ahti-Hallberg toteaa.

– Samanhenkisten ihmisten löytyminen on aivan mahtavaa. Sellainen vuorovaikutteisuus ja yhdessä tekeminen tulevat vahvasti esille.

Aiemman kokemuksen ja taidon puute voivat aiheuttaa korkean kynnyksen aloittaa tanssiharrastus. Jokainen oppii tanssimaan, kannustaa Ahti-Hallberg – joillain se vain kestää kauemmin. Alkeiskursseja on tarjolla jo 3–4-vuotiaille, ja hänenkin oppilaistaan vanhimmat ovat 80-vuotiaita. Tanssin pariin voivat hakeutua siis kirjaimellisesti kaikenikäiset.

Sb-HemSp-Koti

Fastighetsförmedling - Kiinteistönvälitys

www.spkoti.fi/raasepori

JEPPE
WESTERHOLM
044 737 4800

MARIA
WERNER
044 737 2800

BASTI
KARJALAINEN
0440 872 800

JEANETTE
MÄKINEN-MALMBERG
0440 572 800

ERIC
LÖNNQVIST
0440 472 800

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Hyvin mietitty valaistus tuo toiminnallisuutta ja tunnelmaa

Toimiva valaistus helpottaa kodin siivousta ja kaikkea muuta toimintaa, mutta myös tuo tunnelmaa ja viihtyisyyttä. Kodin valaistuksessa tarvitaankin niin yleisvaloa, tunnelmavaloa kuin pientiloja luovia jalka- ja pöytävalaisimiakin. Valolla voidaan myös korostaa kodin visuaalisia yksityiskohtia.

Loppuvuoden hämärtyvissä illoissa sen viimeistään huomaa: valo vaikuttaa ihmisen hyvinvointiin enemmän kuin voisi äkkiseltään edes arvata.

Suomalaiskotien valaistuksessa on kuitenkin tyypillisesti puutteita, varsinkin vanhemmissa rakennuksissa. Valaistus- ja sisustussuunnittelija, SI **Erja Taipale** toteaa suurimman ongelman olevan se, että valoa on yksinkertaisesti liian vähän.

– Valopisteitä on liian vähän suhteessa siihen, mitä tarvitsisi olla. Keit-

tiössä saattaa olla pahimmassa tapauksessa yksi hehkulamppu, tai loisteputki toiseksi pahimmassa, ja yksi kattovalo.

Kyseessä on kuitenkin ruuanvalmistus- ja ruokailutila, joten tuollainen valomäärä on riittämätön. Valon määrän pitää olla tehtävän työn tarkkuuden mukainen, ettei kokkaa ja joudu hermostumaan siihen, ettei näe mitä on tekemässä.

Toinen Taipaleen mukaan tyypillinen virhe kodin valaistuksessa on

hankkia yksittäinen, tarpeisiin nähdyn liian tehokas valonlähde.

– Sekin on ongelmallista. Jos on valotykki, joka on olohuoneessa hyvä siivoamiseen, se ei ole kuitenkaan hyvä siihen TV:n katseluun.

Yhdellä valonlähteellä ei voida yleensä täyttää kaikkia tilan valaistustarpeita, vaikka se olisi himmennettäväkin. Taipale suosittelee silti hankkimaan himmennettäviä valaisimia aina kun se on vain mahdollista, ja likipitään joka tilaan.

– Ihmisten pitäisi myös uskaltaa jättää varjoja, koska varjot tekevät valosta mielenkiintoisen. Jos tilassa miinkään ei tule varjoa, tila on kuten sairaala. Ja kaikki tietävät, miltä saalavalistus tuntuu.

Valoremontti alkuun tarpeiden kartoituksella

Taipale neuvoo aloittamaan omakotitalon valaistuksen uudistamisen kartoittamalla ensin kodin sähköpis-

teet ja mihin valaistusta olisi ylipää-tään mahdollista lisätä. Sen jälkeen olisi hyvä miettiä, mitä kodin kussa-kin tilassa tehdään ja kuinka paljon niihin sen johdosta tarvitaan valoa.

– Jos tila on käytävä tai aula, jossa vain kävellään, sinne riittää vähem-män valoa kuin esimerkiksi eteiseen, jossa pitäisi tietää, onko musta vai si-ninen sormikas kädessä kun lähden tästä ulos.

Hän muistuttaa, että vaikka jotkin kevyemmät, alle 48 voltin järjestel-mät on mahdollista asentaa omin päin, yleensä tehtävään tarvitaan pä-tevä sähköasentaja. Jos valaistukseen halutaan lisäksi jonkinlaista älykästä ohjausta, sitä varten tarvitaan yleen-sä myös jonkinlainen sisäverkko tai wifi-yhteys.

– Remontti- ja saneerauskohteissa on aina todella tapauskohtaista, mi-ten paljon valaistusta pystytään pa-rantamaan tai muokkaamaan. Yleen-sä aina pystytään parantamaan, mut-ta mihin tasoon asti?

Omakotiasuja on saattanut myös vieraila uudenkarheassa älytalossa, jossa on pitkälle viety valaistusjär-jestelmä ja jonka verhojakin voidaan ohjata sähköisesti, ja kaippaa kotiinsa vastaavaa.

Tuollaiset ratkaisut eivät kuiten-kaan Taipaleen mukaan ole yleensä realistisia vanhoissa omakotitaloissa, sillä ne edellyttäisivät mittavaa uu-delleenkaapelointia.

– Jos halutaan väyläohjausta valais-tukselle, pitäisi saada joka ikinen va-laisimelle menevä sähköjohto vaih-dettua ja samalla sähkökeskukseen tulee mittavia muutoksia, hän muis-tuttaa.

Tarpeet valon osalta vaihtelevat huoneittain

Kodin valaistusta kannattaa miettiä ensisijaisesti tilan toimintojen poh-jalta; mitä tarkempaa työtä tilassa tehdään, sitä enemmän siihen kai-vataan valoa. Kun omakotiasuja re-montoikin esimerkiksi kotinsa keit-tiötä, tavallisesti myös sen valaistuk-seen kaivataan Taipaleen mukaan parannusta.

– Yleensä välitilassa lieden yläpuo-llella on vain yksi hehkulamppukan-tainen valaisin. Se vain on riittämä-tön määrä valoa.

Led-valonauha yläkaappien poh-jassa on teknisesti suhteellisen helpp-o toteuttaa ja hyvä tapa valaista työ-tasot. Ne voidaan varustaa myös va-lotehon ja valon värilämpötilan sää-dettävyydellä.

Makuuhuoneisiin valoa tarvitaan puolestaan huomattavasti vähem-män. Koska ne ovat pääasiassa nuk-kumista varten, jo epäsuora valaistus on usein riittävä.

– Yleisesti valoa pitäisi olla sen ver-ran paljon, että näkee siivota ja vaih-taa lakanat ja sen sellaista, Taipale li-sää.

Epäsuoraa valoa on hänen mu-kaansa suhteellisen helppo lisätä vanhassakin talossa esimerkiksi ver-holistan taakse. Valontarve on kui-tenkin jo aivan toinen, jos makuu-huoneeseen on sijoitettu muita toi-

mintoja, kuten työpöytä tai vaate-kaappeja.

Kylpyhuoneen ja eteisen valaistus kuntoon

Kylpyhuoneisiin pätevät samat yleis-ohjeet riittävän yleisvalon ja him-mennettävyyden osalta. Koska kyl-pyhuonetta käytetään myös iltai-sin, tuolloin ei ole mielekästä herät-tää itseään kirkkaalla valolla, Taipale muistuttaa. Usein tilaa käytetään kui-tenkin myös laittautumiseen, mikä edellyttää valaistukselta jo enem-män.

– Oikeasti paras valo meikkaami-seen tulee meikkaajan sivuilta ja edestäpäin, mutta tilan pitää olla va-laistu myös takaa. Muuten kirkas pei-livalo häikäisee.

Hyvä kompromissi olisi hänen mu-kaansa se, että valoa tulisi edestä yl-häältä ja että tila olisi valaistu myös meikkaajan takana. Kohdevalo ei sai-si olla aivan kasvojen kohdalla, sillä muuten se luo suuret varjot kulma-karvojen ja leuan alle.

Myös eteisen valaistuksessa on omat erityistarpeensa. Taipale koros-taa, että eteisessä valaistuksen mää-rän pitäisi mukautua ulkona vallitse-vaan valoon. Esimerkiksi ulkona ole-vaa jäätä on vaikea huomata, jos etei-sen valaistus on suhteessa liian kirkas ulkoilmaan verrattuna.

– Jos on ihan sysipimeää kun me-nee ulos, saattaa käydä niin, että liu-kastuu jo kynnyksellä.

Valaisimen ja valonlähteen valinta vaikuttaa

Huoneen valaistukseen voidaan vai-kuttaa suuresti pelkästään jo valaisi-men ja valonlähteen valinnalla. Mi-käli esimerkiksi keittiössä on vain ruokapöydän kohdalla yksi kattova-laisin, joka rajaa valoa vahvasti alas-päin, muu keittiö jää varjoon.

– Jos huoneessa on vain yksi valon-lähde, on fakta, että siinä tarvitaan yleisvaloa, Taipale toteaa.

Valonlähteen tai valaisimen ensi-sijaisen valintaperusteen pitäisikin hänen mukaansa olla se, millaista va-loa se tuottaa – eikä vain sen ulkonä-kö. Tavallisesti asia menee kuitenkin juuri toisinpäin, hän harmittelee.

– Ihmiset eivät yleensä ymmärrä, jos valaisin tuottaa vaikka voimak-kaasti varjoja.

Esimerkkinä Taipale mainitsee ko-rityyppiset valaisimet: ne luovat ti-laan ruudullista varjoa muilta osin paitsi varjostimen ala-aukon koh-dalta, jolloin tilasta voi tulla levoton. Hän painottaa, että myöskään valon-lähdettä ei tulisi valita sattumanva-raisesti vain sen perusteella, että sen kanta sattuu olemaan sopiva. Olen-naista olisi huomioida valon laatu ja onko se himmennettävä, mikäli him-mennystä tarvitaan.

– Ja valon määreiden ymmärtämi-nen auttaa, kun ollaan siellä kaupan hyllyn äärellä. Jos kaikkiiin valaisimiin valitsisi edes saman valonvärin (K), se olisi jo hyvä lähtökohta.

Lähtökohtaisesti hyvä värilämpöti-la kodin valaistukseen on 3 000 Kelvi-

Pihavalaistuksella parempaa turvallisuutta

Omakotiasuja viettää suurimman osan vuodesta enemmän sisällä kuin ulkona. Sisätilojen valaistuksella on siis tuntuva vaikutus ihmisen hyvinvointiin. Taipale kehottaa kuitenkin kiinnittämään huomiota myös omakotitalon ulkotilojen va-laisemiseen.

– Se luo turvallisuutta, kun pihalla näkee kulkea, ja turvalli-suuden tunnetta kun ikkunasta nähdään vähän pidemmälle sitä pimeää maisemaa.

Hän nostaa esille ulkovalaistuksen merkityksen myös ilki-vallan torjumisessa: kun piha on kunnolla valaistu, tihutyöläi-set hakeutuvat ennemmin muihin kohteisiin. Omakotiasuja voikin vaikuttaa pihan turvallisuuteen ja omaan turvallisuu-dentunteeseensa jo pienillä asioilla.

– Pihalle voi hankkia vaikka liiketunnistimen, joka sytyttää valot, kun joku liikkuu siellä.

Liiketunnistimen kääntöpuolena on toki se, että se voi ak-tivoitua jo pihalla loikkivasta oravasta, mutta tunnistimen voi yrittää suunnata ihmisten käyttämille kulkureiteille tai säätää vähemmän herkäksi.

niä. Myös hyvä värintoistokyky (CRI) ja varsinkin kohdevalojen osalta va-lon avautumiskulma ovat Taipaleen mukaan tärkeitä valintaperusteita.

– Siinä on aika iso ero, miten se va-laisee tilan.

Uusilla ratkaisuilla toimivampaa kodin valaistusta

Erilaiset älykkäät valaistuksenohja-ukset eri mittaluokissa ovat nouse-vaa kehitystä kotien valaistuksessa. Usein niitä voidaan ohjata jonkinlai-sella älylaitteella, tavallisimmin äly-puhelimella, mutta perinteisiä sei-näkatkaisijoita ei Taipaleen mukaan voida silti jättää pois.

Monet älytalot saadaan reagoi-maan jo siihen, kun asukas lähestyy kotiaan ja esimerkiksi tämän puhe-lin liittyy kotiverkkoon, jolloin halu-tut valot syttyvät automaattisesti. Se, mitkä valot syttyvät, voidaan määri-tellä myös vuorokaudenajan tai vuo-denajan mukaisesti.

– Onko se sitten lopulta näppärää, on eri asia, Taipale huomauttaa.

Tuollainen ratkaisu vaatii hänen mukaansa paljon resursseja suhtees-sa hyötyihin. Erilaiset tilannevalais-tukset voivat kuitenkin olla hyödylli-siä arjessa ja lisätä kodin viihtyisyyt-tä, kun kaikki valaisimet voidaan kyt-keä päälle tai pois päältä yhdellä pai-nikkeella – tai valita esimerkiksi mu-kava tunnelmavalistus. ■

Teksti: Mari Pihlajaniemi

Joulunviettoa eri puolilla Suomea

Joulua viettää kukin tavallaan – tai on viettämättä. Joulumarkkinat, -koristeet ja -laulut ovat kuitenkin yhteistä perinnettä, joka tuo iloa ja tunnelmaa loppuvuoden pimeyteen.

Milloin on vielä liian aikaista miettiä joulua?

Parhaimmillaan – tai pahimmillaan – joulukoristeet ja -makeiset ilmestyvät kauppojen hyllyille jo varhain syksyllä. Joillekin ne ovat inhoitus, toisille taas kauan odotettu lähtölaukaus loppuvuoden tunnelmointiin.

Joulun lähestyminen tuo mukanaan kuitenkin myös rutkasti tunnelmaa, joka vain kasvaa viikko viikolta iltojen pimetessä. Kausivalot, koristeet, musiikki ja erilaiset tapahtumat keventävät tunnelmaa ja tuovat piristystä arkeen, olipa joulusta itsestään sitten mitä mieltä tahansa.

Monella paikkakunnalla on omia

paikallisia jouluperinteitään, joita on vaalittu vuosia tai jopa vuosikymmeniä. Etenkin ruotsinkielisillä seuduilla Lucian kruunaus ja kulkue on ollut tärkeä perinne jo 1950-luvulta lähtien.

Lisäksi monet kaupungit ja paikkakunnat eri puolilla Suomea järjestävät joulutoreja ja tapahtumia, jotka ovat tärkeä osa joulunodotusta niin paikallisille kuin matkalaisillekin. Esimerkiksi Savonlinnassa oopperajuhlistaan tunnettu Olavinlinna muuttuu yhden viikonlopun ajaksi ainutlaatuisiksi miljööksi joulumyyjäisille. Kauniisti valaistu keskiaikainen linna on tuolloin täynnä juhlauden tunnelmaa. Joulumarkkinoiden lisäksi monenlaiset Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet ovat koko maan yhteistä jouluperinnettä ja voivat olla tyyliään kaikkea perinteisestä aina metallimusiikkiin.

Helsinki – Stockmannin jouluikkuna ja Tuomaan markkinat

Aleksanterinkadun Joulukadun avajaiset ovat iso tapahtuma, jonka yhteydessä sytytetään kaupungin näyttävä jouluvalaistus. Stockmannin mielikuviuksellinen ja satumainen jouluikkuna Aleksanterinkadulla on ollut osa kaupungin jouluperinteitä jo vuodesta 1949.

Tärkeä osa joulua on myös Helsingin vanhin ulkoilmajoulutori, Tuomaan Markkinat, joka on asettunut mukavasti nykyiselle sijainnilleen Senaatintorille. Sen lisäksi kaupungissa ja sen lähiseuduilla on tuki lukuisia muitakin joulumyyjäisiä. Joulukonserteista mainittakoon Cantores Minores -poikakuoron järjestämä Perinteinen Joulukonsertti Helsingin tuomiokirkossa.

Kristiinankaupunki – Joulukoteja Merikaupungin tapaan

Kristiinankaupunki on yksi Suomen parhaiten säilyneistä puutalokau-

pungeista. Kaupungin joulumarkkinat on järjestetty 1800-luvun henges-
sä jo vuosikymmeniä. Joulukauden
avajaisia Kristiinankaupungin toril-
la vietetään tänä vuonna lauantaina
22.11. Kaupungin ytimessä sijaitseva
Kirkkokatu koristellaan niin ikään ki-
maltelevaksi joulukaduksi, jossa voi
virittyä joulun tunnelmaan glögin-
tuoksun ja joululaulujen avulla.

Puutalokaupungin joulutunnel-
masta voi nauttia Merikaupungin
joulukodit -tapahtumassa 13.12.
Maksuton tapahtuma tarjoaa kiin-
nostuneille kurkistuksen Kristiinan-
kaupungin historiallisen keskusta-
alueen koteihin ja siihen, miten van-
han rannikkokaupungin puutalo-
kortteleissa vietetään joulua.

**Loviisa –
Puutalokaupungin
jouluidylliä**

Loviisan keskustan idylliset vanhat
puutalot avaavat joulun aikaan oven-
sa matkailijoille. Joulukuun toisena
ja kolmantena viikonloppuna kau-
pungin vanhat puutalot koristellaan
Wanhan Ajan joulukodeiksi ja asu-
kaat toivottavat vieraat tervetulleiksi
koteihinsa.

Vuonna 2005 alkaneesta perintees-
tä on tullut vuosien saatossa kan-
sainvälisestikin tunnettu. Joulutun-
nelman luomisen lisäksi tapahtuma
pyrkii säilyttämään Loviisan vanhaa
kaupunkimiljöötä ja edistämään yh-
teisöllisyyttä.

**Oulu – Vanhanajan joulua
ja tiernapoikaperinnettä**

Joulun tunnelmaan voi kirjaimelli-
sesti astua Oulun idyllisessä Pikisaa-
ressa, jossa sijaitsevan Merimiehen
kotimuseon jouluikkunat tarjoavat
vilauksen vanhanajan joulusta. Mu-
seon ikkunoihin on luotu kauniita
asetelmia, jotka esittelevät perinteis-
tä joulunviettoa.

Kauppakeskus Valkean edustal-
la Kauppurienaukiolla järjestetään
puolestaan joulumarkkinat. Jouluos-
tosten lisäksi kyseisellä Tiernatorilla
voi tavata joulupukin ja porot ja näh-
dä perinteisen Tiernapoikien esityk-
sen. Oulussa tiernapoikaperinne on
jatkunut yli 100 vuotta, ja kaupungis-
sa järjestetään edelleen vuosittaisia
tiernapoikakilpailuja.

**Porvoo – Joulunajan
vanhakaupunki hurmaa**

Porvoon ainutlaatuinen joulutunnel-
ma on parhaimmillaan vanhankau-
pungin alueella. Raatihuoneentorin
historiallinen miljöö luo kaupungin
kuuluisille joulumarkkinoille erityi-
sen tunnelman. Joulusesonki näkyy
kuitenkin ympäri kaupunkia; vanhan
Porvoon liikkeit koristelevat näyteik-
kunansa juhlan mukaisesti, ja myös
monet kodit saavat itselleen joului-
sen ilmeen. Kaiken kruunaa kaupun-
gin keskiaikainen tuomiokirkko.

Porvoon oma Lucia kruunataan
13.12. Vanhan raatihuoneen portailla
ja samassa paikassa julistetaan jou-
luaattona joulurauha. Myös histori-

allisten Holmin talon ja J. L. Rune-
bergin kodin joulunäyttelyt tarjoavat
kurkistuksen paikallisen joulunvie-
ton pitkiin perinteisiin.

**Rovaniemi – Joulupukin
kotikaupunki**

Rovaniemi on ollut Joulupukin viral-
linen kotikaupunki jo vuosia. Joulu-
pukin Pajakylä Rovaniemellä on yksi
Suomen tunnetuimpia joulukohteita.
Napapiirillä sijaitseva Pajakylä on
houkutellut sekä matkailijoita että
paikallisia jo 1980-luvulta lähtien tu-
tustumaan joulupukin työpajaan ja
tapaamaan joulupukkia.

Rovaniemellä joulutunnelmas-
ta päästään nauttimaan muutenkin
verrattain hyvissä ajoin: Lähtölas-
kenta jouluun -tapahtumaa vietetään
Joulupukin Pajakylässä jo lokakuun
lopulla. Toinen odotettu joulutapah-
tuma on perinteikäs Joulupukin Mat-
kaanlähtö, joka järjestetään vuosit-
tain aatonaattona.

**Tampere – Jouluparaati
käynnistää
joulunodotuksen**

Tampereella joulunvietto aloitetaan
marraskuun lopussa jouluparaatil-
la, joka huipentuu Keskustorin jou-
lukuusen valojen sytyttämiseen. Sa-
malla käynnistyy jo perinteeksi muo-
dostunut Kaunein Jouluikkuna -kil-
pailu, jossa kaupungin yritykset ko-
ristavat näyteikkunansa joulutunnel-
man mukaisiksi.

Marraskuun lopulla vietetään myös
Tampereen Keskustorin Joulutorin
virallisia avajaisia. Vaihteittain avau-
tavat myyntikojut ja jouluisat glögi-
ravintolat ovat auki aina 22.12. saak-
ka. Torin esiintymislavalla nähdään
myös jouluisia musiikkiesityksiä.

Tampereella järjestetään joulun
alla lisäksi monenmoisia joulukon-
sertteja ja pienempiä joulumarkki-
noita, joista mainittakoon etenkin
Finlaysonin historiallisella alueella
sijaitsevan Tallipihan joulutori. Pe-
rinteisten käsitöiden lisäksi tapahtu-
massa on hevoskyytejä, musiikkia –
ja tietenkin joulupukki!

**Turku – Joulurauhan
julistus ja joulumarkkinat**

Viimeisenä vaan ei suinkaan vähäi-
simpänä mainittakoon vielä joulun-
vietto Turussa – tunnetaanhan Turku
Suomen Joulukaupunkina. Kaupun-
gin tunnetuin joulutraditio on joulu-
rauhan julistus, joka on luettu lähes
katkeamattomana perinteenä 700
vuoden ajan aina 1300-luvulta asti.
Vanhan Suurtorin Brinkkalan talon
parvekkeelta joulurauha on julistettu
vuodesta 1886 lähtien.

Joulurauhan julistuksen lisäk-
si Vanhalla Suurtorilla järjestetään
marras-joulukuussa perinteiset jou-
lumarkkinat sekä paljon muuta jou-
luhenkistä koettavaa koko perheel-
le. Myös Turun linnassa on tarjolla
monenlaista jouluaiheista tehtävää
himmeli- ja piparkakkukursseista
aina piparkakkumuotin kaiverrus-
kurssiin.

FOTOBUTIKEN I KARIS!
VALOKUVAKAUPPA KARJAALLA!

fotosto

PASSFOTON

UTAN TIDSBESTÄLLNING, ILMAN AJANVARAUSTA! ÄVEN ELEKTRONISKA!

PASSIKUVAT

Må-fre/Ma-pe 9-17 | Centralgatan/Keskuskatu 83, Karis/Karjaa | www.fotosto.fi

Monella paikkakunnalla on omia
paikallisia jouluperinteitään,
joita on vaalittu vuosia tai jopa
vuosikymmeniä.

**Joulunviettoa
kartano- tai
kylpylämiljöössä**

Joulu on monille juhla, jota halutaan viettää oman
kodin rauhassa tai korkeintaan läheisten luona vie-
railemalla – ja mieluiten tismalleen samalla tavalla
kuten aina ennenkin!

Kotijoululle on kuitenkin nykyisin tarjolla houkut-
televa vaihtoehto, sillä useat matkakohteet ovat al-
kaneet tarjota omia tunnelmointipakettejaan jou-
lunaikaan. Esimerkiksi joissain kylpylähotelleissa
voi nauttia saunomisesta ja jouluaterioista, joiden
eteen ei tarvitse huhkia itse.

Tai miten olisi romanttinen kartanojoulu? Ympäri
Suomen löytyy tunnelmallisia kartanohotelleja, joi-
den kauniit, vanhat rakennukset luovat upeat puit-
teet idylliseen joulunviettoon.

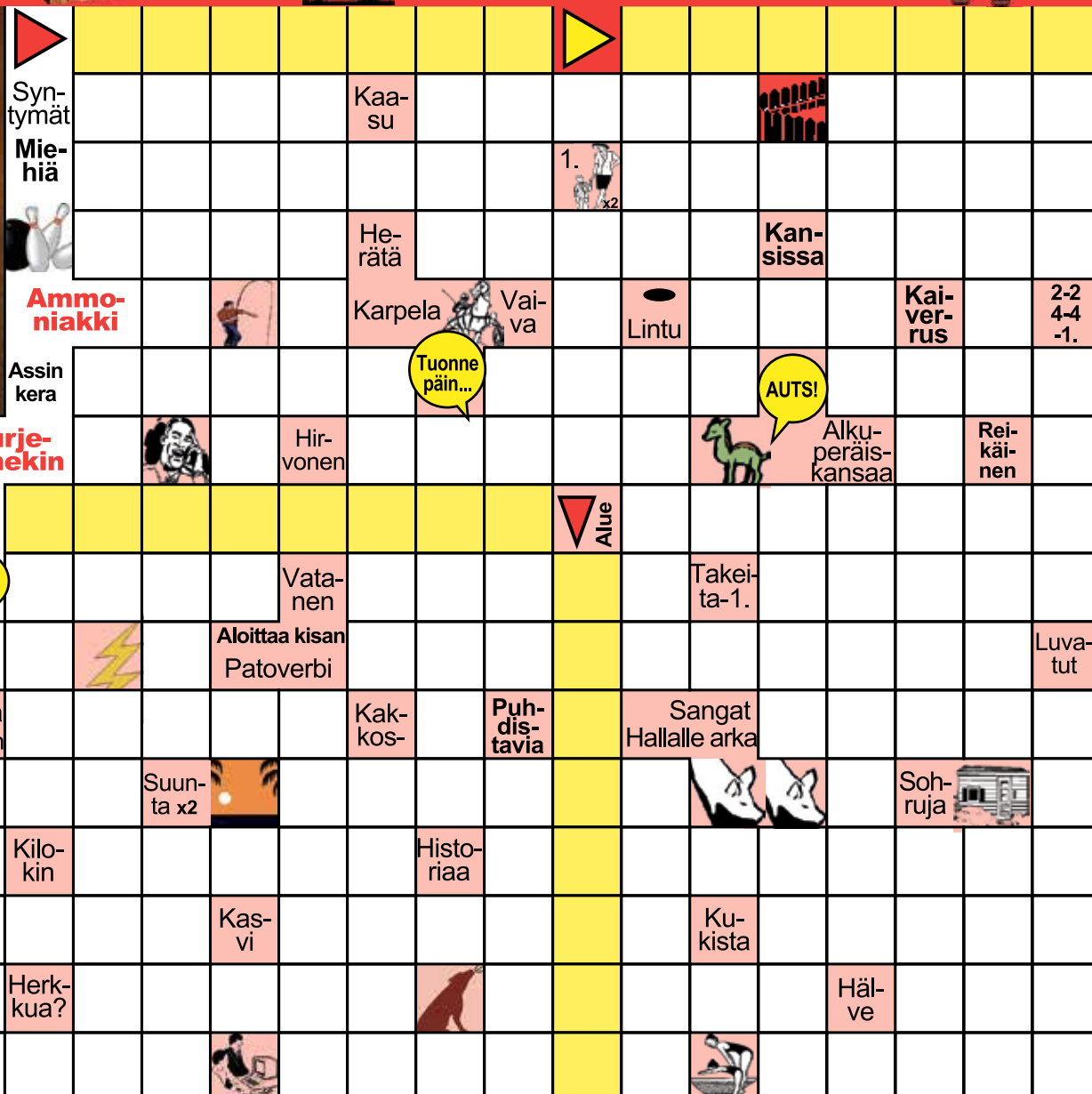
Majoituksen lisäksi monet kartano- tai kylpyläho-
tellit tarjoavat jouluisia buffetaterioita ja perinteisiä
jouluruokia, hemmotteluhoitoja sekä juhlaan sopi-
vaa ohjelmaa ja viihdettä.

Joulunajan paketit ovat kuitenkin usein suosittuja,
joten ne kannattaa varata hyvissä ajoin!

Joulupaketteja tarjoavat esimerkiksi:

- Haikon kartano
- Wuolteen kartano
- Töyrylän kartano
- Tertin kartano
- Inkalan kartano
- Hirvihaaran kartano
- Sannäsin kartano
- Hämeenkylässen kartano

Lähde: www.kotimaatutuksi.fi

ELINSTALLATIONER SÄHKÖASENNUKSET

- ⚡ Uudisrakentamisen ja remonttien sähköasennukset
- ⚡ Tietoliikenneverkot
- ⚡ Teollisuuden sähköasennukset
- ⚡ Valvontatyöt
- ⚡ Aurinkoenergiajärjestelmät

Ota yhteyttä.
Annamme mielellämme sinulle tarjouksen juuri siitä, mitä tarvitset!

Johan 0400 470 505
johan.lindgren@jclservice.fi

Tobias 0400 470 465
tobias.lindgren@jclservice.fi

Käldankuja 5, 10520 Tenhola
Käldagränd 5, 10520 Tenala

www.jclservice.fi

Hangon
Baletti- ja Liikuntakoulu

ANNA TANSSIN VIEDÄ SINUA

Hangon Baletti- ja Liikuntakoulun tulevana kevätkautena uusille oppilaille on hyvin tilaa lasten ja nuorten ryhmissä.
Aikuisten tunneille mahtuu myös runsaasti uusia harrastajia!

Aloita uusi vuosi energisesti ja löydä tanssin ilo ohjaajiemme ja muiden harrastajien kanssa!

Lisätietoja saat tanssikoulun verkkosivuilta:
www.balikosoulasmaa.com, soittamalla tai lähettämällä viestin numeroon +358 45 2101606.

Hei lukija

Askarruttaako kodin remontointi?
Jaa remonttikokemuksesi tai toivo juttuaihetta osoitteessa:
omakotilehdet.fi/palaute

Omakoti

SERVICEHUOLTO NYLUND

Ingvalsbyvägen 457, 10520 Tenala
Tel: 0400 906 333 | Email: daniel@shnylund.fi

NYT ON AIKA TILATA LÄMPÖREMONTTI!

Meiltä saat kattavan palvelun lämmitysjärjestelmän uusimisessa.

- Maalämpöpumput • Ilma-vesilämpöpumput
- Ilmalämpöpumput • Hybriidijärjestelmät kuten esim. ilma-vesilämpöpumppu öljykattilan rinnalle

MYYNТИ-ASENNUS-HUOLTO

Pyydä tarjous ja/tai ilmainen kartoituskäynti!

Service även på svenska naturligtvis!

Sertifioitu
Lämpöestari

**LÄMPÖESTARILTA
6 VUODEN
TAKUU KAIKILLE
BOSCH LÄMPÖPUMPUILE!**

WESTHOUSE Välitämme aidosti

Myyntissä kohteita myös luonnonkauniissa Inkoossa, vain noin 45 minuutin ajomatkan päässä Helsingistä! Tutustu kohteisiimme osoitteessa www.westhouse.fi.

Juha Erkkilä

Myyntijohtaja, kiinteistönvälittäjä
YKV, LKV, kaupanvahvistaja

050 414 8888

juha.erkkila@westhouse.fi

Mira Kasslin

Toimitusjohtaja, KTM, Laillistettu
kiinteistönvälittäjä LKV, YKV

040 595 0090

mira.kasslin@westhouse.fi

Espoo

Haukilahdenkatu 16, 02170 Espoo
(09) 4355 100

Helsinki

Lönnrotinkatu 27, 00180 Helsinki
0400 350 888

ELOTERM

termex lämmöneristeet

- Sopii kaikkialle; **katot, seinät ja lattiat**
- **Helppokäyttöinen**, asentaja puhalttaa kohteeseen
- **Saumaton**
- **Palo- ja homesuojakäsitelty**
- Erinomaiset **lämpöominaisuudet**
($\Lambda = 0,038 \text{ W/m}^2\text{K}$)
- **Valmistettu uusiopaperista**
- Kuuluu **pintamateriaalien luokkaan M1**
(sama kuin kotimaiset puulajit, luonnonkivi ja hirsi.)

Jim Mattsson 040 500 8439
elotermoy@gmail.com

Von Julinintie 170,
10470 Fiskars

Rakennusliike Byggtjänst
LEIF ÖSTERHOLM

- uudisrakentaminen
- saneeraukset
- laajennustyöt
- vapaa-ajan rakentaminen
- saaristorakentamisen
erikoisosaaja

Vi betjänar också på svenska.

Puh. 0400 464 641

Rävbergsvägen 62, 10210 INKÖÖ
nacke.osterholm@dnainternet.net

Eläinlääkäri Karjaalla ja Espoossa

Kotikäynnit Länsi-Uudellamaalla!

Laadukasta ja potilasystävällistä hoitoa
Vastaanotto arkisin ajanvarauksella,
kotikäynnit sopimuksen mukaan!

Tervetuloa!

RenVet Billnäs
Ruukintie 9,
10330 Karjaa

RenVet Haukilahti
Kiiskitie 1 D,
02170 Espoo

Ajanvaraus:
045 245 2212 (ark. 9-18)
www.renvet.fi

RenVet
BILLNÄS & HAUKILAHTI

